

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 21

PENKTADIENIS, GEGUZĖS (MAY) 23, 1958, TORONTO, ONTARIO

META I XXVII

Jungtinių Valstijų viceprezidentas Richard Nixon plaukų kirpykloje, bet jo mintys sukasi apie tai, kaip jis buvo priimtas Peru ir Venezu-

el. Jis pamatė, kad Jungtinių Valstijų vardas Lotynų Amerikoje labai žemai nuopuolęs. Caracas mieste, Venezuoloj, demonstrantai iš-

daužė jo mašinos langus, apspiaudė. Pagal prezidento Eisenhowerio įsakymą buvo sutraukti marinai ir parašiu-
tininkai jo apsauginti.

Francija Gali Išgelbėti Tikrai Darbo Žmonių Bendros Pastangos

PARYŽIUS. — Francija atsidūrė didžiausiame krizyje. Dešinieji, pagalba generolų Alžirijoje, kur stovi virš 400,000 Francijos kariuomenės, užgrobė galią Alžirijoje ir pastatė ultimatumą, reikalaujantį, kad Francijoje prie valdžios vairo būtų pa-

statytas generolas de Gaulle.

Francijoje taip pat dešinieji ruošia riaušes, demonstracijas ir reikalauja generolo de Gaulle. O pastarasis sako, kad jis pasirengęs imti vadžias į savo rankas, jei Francijos žmonės to nori. Klausimas lieka, ką jis turi mintyje: ar Francijos seima, ar tuos, kurie ruošia demonstracijas.

Francijos darbo žmonės įspėja dešiniuosius ir degalistus, kad jie nesikėsintų ant respublikos. Pereitą pirmadienį, kada de Gaulle ruošėsi pasikalbėjimui su spaudos atstovais, Francijos Darbo Konfederacija paskelbė darbo sulaikymą tuo metu. Darbininkams buvo įsakyta nesitraukti iš įmonių, bet laukti įsakymo. Kada de Gaulle kalbėjo, visas judėjimas buvo sulaikytas mieste, nes elektra buvo nukirsta.

Francijos liaudis priešinga, kad de Gaulle imtų galią į savo rankas.

Tuo tarpu Francija pergyvena didžiausį netikrumą. Klausimas, ar dešinieji bandys paimti galią per jėgą. Neaišku, ar Francijoje esanti

armija palaikys Pflimlin vyriausybę, ar dėsīs su sukilėliais Alžirijoje, kurie ultimatyviai reikalauja generolo de Gaulle.

Francija gali išgelbėti tikrai darbo žmonės. Jei jie stovės vieningai ir pasiruošę kovai prieš dešiniuosius, tai pastarieji greičiausiai nedrįs imti galią per jėgą.

Kairieji, socialistai ir komunistai, yra didelė jėga Francijoje. Jie turi nusvertiančią jėgą ir seime. Jų dėka ir Pflimlin vyriausybė laikosi. Išrodo, kad padėtis verčia visus kairiojo sparno vadovus rimtai pagalvoti apie sudarymą koalicinės vyriausybės.

JAPONAI PROTESTUOJA PRIEŠ H BANDYMUS

TOKIJO. — Visuose didesniuose Japonijos miestuose įvyko didžiulės demonstracijos prieš JAV nuklinius bandymus Pacifike.

Amerikiečiai jau pradėjo sprogdinti nuklines bombas. Sakoma, kad jie turės bent 30 bandymų.

Tarybų Sąjunga Nenori Nieko iš Mūsų Šalies

LONDON. — Kanados biznieriiai, kurie lankėsi Tarybų Sąjungoje, turėjo pasikalbėjimą su premjeru N. Chruščiovu. Jie kalbėjosi politiniais ir tarptautiniais klausimais. Baigiantis pasikalbėjimui, vienas iš biznierių, Mr. Alberts, užklausė Chruščiovą:

“Ar nenorėtų jo Ekselencija pasakyti, ką nors Kanados žmonėms?”

N. Chruščiovas atsakė:

“Aš labai norėčiau. Aš turiu pasakyti visų čia esančių vardu ir visos vyriausybės vardu, kad mes labai norime įsteigti gerus santykius su visais Kanados žmonėmis ir vyriausybe.

“Mes neturime jokių skundų prieš Kanadą ar jos vyriausybę. Viskas, kuo mes nepatenkinti, tai kad tokia gera šalis leido įtraukti save į NATO organizaciją.

Mes simpatizuojame jums, bet nieko negalime gelbėti. Mes tikimės, kad jūs išleisite ant to pinigų, jums nusibos ji ir nustosite buvę nariu tos organizacijos. Ir kuo greičiau tas atsitiks, tuo geriau bus jums ir mums.

“Mes nenorim ekariauti su nieku. Mes neturime akstino tam. Viskas, ko reikia žmonėms, mes turime savo šalyje. Jei ko neturime, mes pasirengę nusipirkti. Ką gi mums karas duotų apart sunaikinimo? Ar mes norime užkariauti Kanadą? Ką ji duotų mums? Kokiems galams? Jūs turite daug kviečių. Mes perkame kviečius iš jūsų, bet ir mes patys parduodam. Jūs turite daug miško. Mes turime miško dar daugiau. Ką daugiau jūs turite? Jūs turite vario ir nikelio. Mes taipgi turime vario ir nikelio. Jūs turite aliejaus. Mes turim aliejaus daug daugiau negu jūs. Jūs turite energijos stotis. Bet energijos stočių negalima įsidėti į kišenę — jos pasiliks kur jos stovi.

“Ar reikia mums eiti į karą tik tam, kad užmušti žmones? Ne, tą praktikuoja tikrai plėšikai, o mes esame teisingi žmonės.

McNamara, kitas Kanados biznieriūs: “Mes taipgi”. Chruščiovas: “Mes žinome tą”.

Tarybų Sąjunga Perspėja Vakarų

LONDON. — Tarybų Sąjunga įspėjo Vakarų (vyriausiai JAV), kad nesikištų į vidujinius Lebano reikalus.

Lebane, kaip atrodo, žmonės sukilę prieš dabartinę vyriausybę, kuri elgiasi priešingai didžiosios žmonių nusistatymui.

Tuo tarpu amerikiečiai pasiuntė į Vokietiją didelius orinius transportus su ginklais. Jie skirti Lebano vyriausybei malšinti sukilimą. Jeigu Lebano vyriausybė pageidautų, amerikiečiai siųstų ir savo jėgas.

CIUDAD TRUJILLO, Dominikonų Respublika. — Argentinos buvusias diktatorius Juan Peronas sako, kad jis turi viltį sugrįžti Argentinon. Dominikonų Respublikoje jis pasiliksias, kol Argentinos Kongresas išspręs, ar jis galės grįžti.

Kinijoje prasidėjo taip vadinami “monsoon” potvuliai. Milijonai darbininkų grumiasi su vandeniu.

Trečias Sputnikas Sveria 2,925 Svarus

TORONTO. — Šio miesto “mėnulio stebėtojai” matė Tarybų Sąjungos Sptniką III jo kelyje apie žemę. Jis matėsi labai aiškiai.

Sputnikas III, kaip raportavo Maskva, sveria 2,925 svarus. Tai milžinas, lyginant su amerikiečių satelitais.

Ekspertai sako, kad amerikiečiai neturi dar tokių raketų, kurios galėtų paleisti panašaus dydžio satelitą, nors jie jau kalba apie kelionę į mėnulį.

Sputnikas III skrieja kiek aukščiau, negu du pirmieji skrido.

7950-2/4

Pasidairius po Kanadą

Peckuriai laimėjo savo streiką. CPR nusileido ir sutiko, kad visi peckuriai, išdirbę nemažiau 2 metų, būtų palikti prie savo darbo. Tik tai jeigu jie išeis ant pensijos ar mirs, jų vieton nebus imami nauji.

Vienas komentatorius išsireiškė, kad ims 17 metų, kol peckuriai bus eliminuoti.

Vyriausybė savo raporte parlamentui išdėstė savo darbų programą. Tarp kita ko, ji numato įvykdyti šiuos dalykus:

Pratesti apdraudą nuo darbo 6 savaites po gegužės 15.

Pasiūlyti parlamentui priimti teisių bilij.

Pravesti plačią viešų darbų programą.

Pravesti gelžkelį iki Slave Lake Northern Teritorijoj.

Drąsinti išvystymą žaliavų apdirbimą Kanadoj.

Imtis naujų priemonių pabudavojimui užtvankos ant South Saskatchewan upės ties Ourlook.

Duoti daugiau paskolų dėl namų statybos.

Federalė vyriausybė pradės mokėti į hospitalizacijos fondą nuo liepos 1 dienos.

Plės kelių statybą šiaurinėje Ontarijoje.

Konservatai išrinko savo atstovus visuose keturiuose distriktuose, kur įvyko rinkimai į Ontarijos seimelį. Tos vietos buvo likusios be atstovybės dėl rezignacijų ir mirties.

Konservatai buvo išrinkti tenai ir pirmiau. Bet šie rinkimai parodė, kad liberalai, kad ir su nauju lyderiu, nepadidino savo įtakos.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas Įsteigė

Knygyną

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Knygyne galima gauti pasiskaitymui įvairių knygų, daugumoj grožinės literatūros, išleistos pokariniiais metais Tarybų Lietuvoje, kaip tai:

PETRO CVIRKOS raštų devynis tomus ir kitas penkias skirtingas jo knygas.

MAKSIMO GORKIO raštų dvyliką tomų ir kitas aštuonias skirtingas jo knygas.

JUL. ZEMAITES raštų keturis tomus ir kitas tris jos knygas.

A. VIENUOLIO raštų septynis tomus ir kitas tris jo knygas.

A. GUDAICIO-GUZEVIČIAUS raštų šešias knygas.

LAZDYNŲ PELEDOS, J. DOVYDAICIO ir kitų plačiai žinomų Lietuvos rašytojų raštus; taipgi eilės jaunesniųjų Tarybų Lietuvos rašytojų raštus.

Knygynas turtingas įvairiomis knygomis parašytais ivairių pasaulinių klasikų; taipgi vaikams taikytą literatūrą ir politinio turino knygomis.

Sąlygos norintiems knygyne naudotis:

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus grąžinama kada skaitytojas nustos naudotis knygyne ir visas jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltai. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvienos knygos. Nesumokėjus atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaitytojas turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Toronto ir apylinkės lietuviams knygynas atdaras pirmadienio vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Laiškams antrašas:

KLLD C.K. Knygynas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Užsienio reikalų ministras S. Smith smarkiai kritikavo Jungtines Valstijas už naują užpuolimą ant Kanados pareigūnų, anuo metu nusiūdžiusio Kanados ambasadoriaus Egiptui, E. H. Normano, ir dabartinio Privy Council sekretoriaus Robert Bryce.

Jungtinės Valstijos sulaužiusios pažadą nekelti viršun kanadiečių, bet raportuoti vyriausybei.

Senatiniai tyrinėtojai kaltina Normaną ir Bryce buvus komunistais.

Kanados biznieriai, kurie lankėsi Tarybų Sąjungoj, kalbėjosi su premjeru Chruščiovu. Visi šiuo susitikimu patenkinti.

Chruščiovas sakė, kad TSRS perka kviečius Kanadoje, bet ji neturi dolerių. Jeigu kanadiečiai nori, kad TSRS pirktų daugiau Kanadoje, jie turi pirkti daugiau TSRS.

Kanadiečiams buvo leista pamatyti viską, ką tik jie pagėidavo, įskaitant uranijaus kasyklas, orlaivių įmones.

St. Lawrence upės gilinimas, kad galėtų jūrų laivai plaukioti, Kanadai kainuos \$322,000,000. Ir tai bus gerai, jei tiek užteks.

Tas reiškia, kad kainuos \$38,000,000 daugiau, negu buv onumatyta metal atgal, ir \$110,000,000 daugiau, negu buvo numatyta 1956 metais.

Amerikai ir Kanadai jūrų kelio pravidimas ir elektros stotys bendrai kainuos \$1,000,000,000.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

Akių ir Akinų Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Premjeras Diefenbakeris pranešė, kad numatyta \$150,000, kurie bus naudojami išmokėjimui algų asmenims, kurie studijuos vyriausybės egzistavimą atsitikime nuklinio karo.

Tų asmenų užduotis bus surasti atsakymus į šiuos klausimus:

1. Kas užims premjero ir kabineto pareigas Ottawoje, jei Ottawa būtų sunaikinta?
2. Kur vyriausybė būtų perkelta, jeigu Ottawa būtų sunaikinta?

3. Kaip būtų galima sudaryti decentralizuotą vyriausybės sistemą, jeigu vyriausybė Ottawoje būtų išmušta iš sėkmingos operacijos?

Kanadietis

LONDON. — Britanijos ir Jungtinių Valstijų karo laivų flotilos plaukia linkul Lebano. Girdi, jų uždavinys esąs evakuoti britus ir amerikiečius iš Lebano, jeigu kiltų jiems pavojus.
Niekas, tačiau, netiki tokiam aiškinimui.

Didelis Išpardavimas

General Textile Bargain Centre

319 King St. East, Hamilton, Ont.

Didelis pasirinkimas įvairių vilnonių, šilkinų ir kitokių medžiagų dėl vyriškų ir moteriškų drabužių, tinkamų vietiniam naudojimui ir siuntiniams. Zemiausios kainos.

Prekės iš Kinijos Liaudies Respublikos

Arbata — nuo 69 centų iki 99 centų svaras

Dažymo šepėčiai — nuo 18 centų iki \$6.95

Šilkinės bliuskos — nuo \$4.50 iki \$9.00

Staltiesės — nuo \$3.00 iki \$18.00.

Atsineškit šį skelbimą, tai gausite 18% nuolaidą.

Kinija pirs mūsų medį, kviečius ir kitas prekes, jei mes pirsime užtektinai "Made in China" prekių.

Užsakymai laiškais už \$5.00 ir daugiau išpildomi greitai.

East West Export Import Co. Ltd.

446 Homer Street, Vancouver 3, B. C.

KAS ČIA KALBA?

Nugl, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.
ŠLIUPATRNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

TARYBŲ LIETUVOJ

Nauji Spektakliai

VILNIUS. — Balandžio 27 d., Lietuvos TSR Valstybinio akademinio operos ir baleto teatro kūrybinis kolektyvas parodė šventinį pastatymą — naują V. Klovos lietuvišką operą "Vaiva". Opera sukurta pagal lietuvių liaudies pasaką, kurioje pasakojama apie jaunos merginos Vaivos likimą, apie jos meilę žvejui Nagliui. Šių dviejų karštai mylinčių širdžių neįstengia išskirti net tamsiosios jėgos — galingasis Perkūnas.

Spektaklį pastatė operos libreto autorius, Lietuvos TSR nusipelnęs meno veikėjas J. Gustaitis. Dirigentas — respublikos nusipelnęs artistas I. Altermanas, dailininkė — R. Songailaitė, chormeisteris — A. Krogertas, baletmeisteris — Lietuvos TSR nusipelnęs artistas H. Kunavičius, Pagrindinių veikėjų partijas atliko solistė I. Jasiūnaitė, respublikos nusipelnusieji artistai I. Ylienė, V. Česas, H. Zabulėnas, jauna solistė G. Kraskauskaitė.

Naujos lietuviškos operos premjera turėjo didelį pasisekimą.

Naują spektaklį paruošė taip pat Lietuvos TSR valstybinis akademinis dramos teatras. Švenčių dienomis čia įvyko G. Landsbergio-Zemkainio pjesės "Blinda" ("Svietio lygintojas") premjera. Veikalą režisavo Lietuvos TSR liaudies artistė K. Kymantaitė.

Stambiausios Pasaulyje Naftos Bazės Statyboje

KLAIPEDA. — Šiaurės vakarų miesto pakraštyje išaugo neįprasta statybinė aikštelė. Čia galima pamatyti didžiulius metalinius bakus, susipynusius vamzdžius, daug įvairių pastatų.

Čia statoma stambiausia Pabaltijoje naftos perpumpavimo bazė. Statybininkai jau sunaudojo bazės statybai apie 1,000 tonų metalo, suklojo žemę apie 6 kilometrų vamzdžių. Statomos dvi estakados, kurių kiekvienos ilgis po 280 metrų. Pagal paskutinį technikos žodį įrengiama siurblių stotis.

Kuršių marių pakrantėje pradėta statyti nauja krantinė, į kurią reikės supilti apie 15 tūkstančių kubinių metrų grunto.

Dar šių metų pabaigoje prie šios krantinės turi prisivartuoti pirmieji užsieniškai tanklaiviai.

Elektros Pagalba

KAUNAS. — Kauno politechnikos instituto bendrosios elektrotechnikos katedra sudarė sutartį su Klaipėdos žvejybos laivyno projektavimo institutu. Katedros specialistai įsipareigojo pagaminti impulsinį generatorių, kurio panaudojimas leidžia sugauti daugiau žuvies.

Kaip panaudojama elektra žuvisms gaudyti?

Iš laivo į vandenį nuleidžiami elektrodai, kurie maitinami iš laive esančio šaltinio srovės. 25-30 metrų atstume nuo elektrodų žuvų organizme atsiranda dirginimai. Jie verčia jas staigiai burtis prie teigiamo elektrodo. Čia pat įtaisytas siurblys išmeta žuvis ant laivo denio.

Tokiu būdu sugautų žuvų kokybė geresnė, nes jose neatsiranda kenksmingos pieno rūgšties, kurią išsiskiria žuvis blaškymasis, kai gaudo ma tinklais.

Be to, elektrodai pritraukia tiksliai vienodo dydžio žuvis, o smulkesnių elektros impulsai neveikia.

Impulsinis generatorius bus gaminamas pagal Klaipėdos žvejybos laivyno projektavimo instituto inžinieriaus Malkevičiaus pasiūlytą schemą.

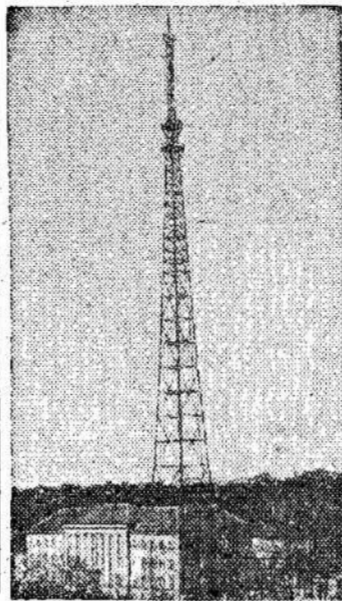
Psichologų Draugijos Skyrius Lietuvoje

VILNIUS. — Prie švietimo ministerijos organizuojamas Psichologų draugijos Lietuvos skyrius. Sudarytas organizacinis komitetas, į kurį įeina 7 Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto ir Vilniaus pedagoginio instituto moksliniai darbuotojai. Organizacinio komiteto pirmininku patvirtintas Vilniaus universiteto pedagogikos ir psichologijos katedros vedėjas A. Gučas.

Psichologų draugijos uždavinys — aktyviai dalyvauti vystant tarybinį psichologijos mokslą, plačiai propaguoti psichologijos žinias ir mokslinio tyrimo darbų rezultatus psichologijos srityje, suteikti mokslinę ir metodinę paramą psichologijai dėstyti aukštosiose ir vidurinėse mokyklose.

Pirčiūpo Kaimo Tvarkymas

1944 metų birželio 3 dieną vokiškieji fašistai ir Lietuvos buržuaziniai nacionalistai gyvus sudegino 119 tautiškų Džūkijos Pirčiūpo kaimo gyventojų ir pavertė pelenais beveik visas jų sodybas. Atminimas apie žuvusius nuo fašistų rankos tarybinis žmones visada gyvena lietuvių liaudies širdyse.

Radio ir televizijos komiteto rūmai ir telecentro bokštas Vilniuje.

mo gyventojų ir pavertė pelenais beveik visas jų sodybas. Atminimas apie žuvusius nuo fašistų rankos tarybinis žmones visada gyvena lietuvių liaudies širdyse.

Šiais metais Pirčiūpyje bus pastatytas paminklas fašistinių budelių sudegintiems tarybinis žmonėms. Pagal Lietuvos KP Centro Komiteto ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimą dideli darbai bus atlikti taip pat tvarkant šią gyvenvietę. Statybos ministerija jau paruošė Pirčiūpio kaimo planavimo projektą. Artimiausiu metu ten bus pradėti statyti šeši vienbutiniai gyvenamieji namai, kurie bus perduoti labiausiai nukentėjusiems nuo vokiškųjų fašistinių okupantų kaimo gyventojams.

Netoli paminklo fašistinio teroro aukoms išaugs gražus dviejų aukštų pastatas. Tai bus mokykla-muziejus. Pirmame aukšte bus mokykla, muziejus ir biblioteka, o antrajį — užims mokytojų ir bibliotekos darbuotojų butai.

Naujas Pirčiūpio kaimas bus elektrifikuotas. Žemės ūkio ministerija ir Eišiškių rajono vykdomasis komitetas tam jau išskyrė reikalingas medžiagas ir įrengimus.

PEDAGOGINIS MUZIEJUS

KAUNAS. — Švietimo ministerija atidaro Kaune Respublikinį pedagoginį muziejų. Keturiuose jo skyriuose bus eksponuojami vadovėliai, vaizdinės mokyimo priemonės, daug diagramų ir įvairi kita medžiaga, vaizduojanti pedagoginį darbą Lietuvoje ikitarybinio laikotarpio, spartų liaudies švietimo vystymą Lietuvos TSR ir broliškose sąjunginėse respublikose, pedagoginio darbo organizavimą užsienio šalyse.

Muziejus atidaromas Kauno miesto liaudies švietimo skyriaus pedagogikos kabineto patalpose.

Liaudiškose Respublikose

Slovėnijos Pramonės Vystymasis

Slovėnijoje — vienoje iš šešių Jugoslavijos respublikų — per pastaruosius 13 metų įvyko didelės permainos. Žymiai išsiplėtė respublikos energetikos bazė, pastatytos naujos hidroelektrinės Dravograde, Maribore, Vuzenicoje ir Vuchrede. Baigus statyti hidroelektrinę Ožbolte, Dravos energetikos sistema duos Slovėnijos pramonei apie 1,500 milijonų kilovatvalandžių elektros energijos. 1957 metais elektrės energijos išdirbis Slovėnijoje sudarė 2,306 milijonus kilovatvalandžių palyginti su 350 milijonų kilovatvalandžių 1939 metais.

Smarkiai padidėjo Slovėnijoje ir anglies gavyba. Velenjės anglies baseino šachtininkai perėjais metais iškasė 1,690 tūkstančių tonų lignito, t. y. 10 kartų daugiau, negu 1939 metais. Po keleto metų šis baseinas duos šaliai 3 milijonus tonų anglies.

Tuoju po karo buvo pradėta plėsti Slovėnijos metalurgijos bazė. Rekonstruotos metalurgijos gamyklos Ravne, Storuose, ir po to plieno gamyba tose imonėse padidėjo nuo 141 tūkstančio tonų 1946 metais iki 344 tūkstančių tonų perėjais metais.

Tarp įmonių, pastatytų čia pokario metais, pažymėtinas

Paskaitos Apie Užsienio Šalis

Vilniaus darbo žmonės labai domisi užsienio šalių tautų gyvenimu. Atsižvelgdama į visuomenės pageidavimus, Lietuvos TSR Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija pradėjo organizuoti daugiau paskaitų geografinėmis temomis.

Tokios paskaitos reguliariai skaitomos draugijos Centriniam lektoriui. Lektoriumo lankytojus labai sudomino profesorius V. Mackevičiaus paskaita, kurioje jis papasakojo savo kelionės po Italiją išpūdžius. Daug žmonių klausėsi Jakovlevo paskaitos apie Čekoslovakijos Respubliką, Tarvydo — apie Rumunijos Liaudies Respubliką, o taip pat paskaitų apie Indiją, Kiniją ir kitas šalis. Apie emigrantų gyvenimą Pietų Amerikoje papasakojo savo paskaitose A. Vaivutskas ir L. Valbasys.

Paskaitos iliustruojamos dokumentiniais filmiais.

Pagal darbo žmonių paraišką draugija organizuoja tokias paskaitas imonėse, klubuose, namų valdybose.

Kidričevo aliuminio kombinatas, kuris 1957 metais davė 14,962 tonas aliuminio. Liublianoje pastatyta gamykla "Litostroj", gaminanti turbinas hidroelektrinėms, Maribore — automobilių gamykla, nuo kurios konvejerių pernai nuleista 2,300 sunkvežimių ir autobusų, pastatyta motociklų gamykla Koparaje ir kitos imonės.

Naujos Imonės Kinijoje

Beveik trim mėnesiais prieš terminą į Pekino veikiančiųjų įmonių eilę stojo naujoji mašinų gamykla.

Tai pirmoji gamykla Kinijoje, kuri gamins didžiules ir tikslias spausdinimo mašinas. Tokios mašinos anksčiau buvo importuojamos iš užsienio. Naujoji gamykla galės patenkinti pagrindines šalies poligrafijos pramonės reikmes.

Pekino mašinų gamykla, kurią suprojektavo Kinijos inžinieriai, gamins mašinas popieriaus pramonei, šaldymo įrengimus, statybinis ir žemės ūkio mašinas.

Čanso mieste dviem mėnesiais prieš terminą pastatyta elektros įrengimų automobiliams gamykla. Gamykla gamins elektros generatorius, starterius, magneto ir kitus elektros įrengimus. Gamykla galės patenkinti pagrindinius šalies automobilių ir traktorių pramonės poreikius elektros įrengimų srityje.

Pradėta statyti Chunanio metalurgijos gamykla. Šią imonę suprojektavo Kinijos inžinieriai, tarybinis specialistams padedant. Gamyklos statybinių objektų tarpe — ketaus liejimo, koksavimo, plieno lydymo, plieno valcavimo, metalo dirbinių ir kiti cechai. Gamykloje bus instaliuoti šiuolaikiniai įrengimai. Šios gamyklos paleidimas veiktis įgalins daugiariopai padidinti plieno ir plieno dirbinių gamybą šalyje ir sudaryti palankias sąlygas pramonės vystymuisi gretimuose su gamykla rajonuose.

Tuščiavidurės Plytos Prieš 2,000 Metų

Vykdamas kasinėjimus, Sianj mieste (Kinija) surasta sena, labai originali plyta, atkreipusi specialistų - statybininkų dėmesį. Tai tuščiaaviduris, plonasis, degintas blokas, 40x20x30 cm dydžio. Plyta neprarado savo formos ir stiprumo nepaisant, kad ji pagaminta pirmame šimtmečiu prieš mūsų erą.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos. Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMPIRE 6-4358

"VISTOS GRĮŽTA NAMO TŪPTI"

Lietuvių tarpe yra įsivyravęs posakis: "Vėją sėsi, audrą piauši". Panašiai dalykai klostosi Jungtinėms Valstijoms ne tik Pietų Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Vėją sėjo, tai dabar tenka audrą piaušti.

Junkinga, kad net pats prezidentas Eisenhower bando pasiteisinti, mesdamas bėdą ant komunistų. Tas nieko gera neduos. Tas padėties nepataisys. Todėl, kad už tai, kas dabar dedasi Pietų Amerikoje, kaip ir kitose pasaulio dalyse, kaltė krenta ant pečių amerikiečių.

Toronto Daily Star yra toks laikraštis, kuris dažnai pralenkia kitus su atakomis ant komunistų, bet štai ką ir jis sako apie tuos įvykius:

"Nuo to laiko, kai Eisenhowero administracija atsėdo Washingtone, Jungtinės Valstijos vedė suktą ir nuolaidų nepripažįstančią politiką Lotynų Amerikoje. Dabar vištos grįžta namo tūpti. Viceprezidentas Niksonas laike maršruto, kurio tikslu turėjo būti pagerinimas santykių, buvo apmėtytas akmenimis ir apspaudytas Peru, apstumdytas Colombijoje ir kone nulinčiuotas Venezueloje. Tuo pat metu 'antijanki' demonstracijos įvyko Bolivijoje, Ecuadore ir kitose šalyse.

"Neišvengiama, kad komunistai būtų apkaltinti už demonstracijas, bet bėda yra daug giliau. Per eilę metų Jungtinės Valstijos rėmė bile diktatorių, kuris tik palaikė jas šaltajame kare. Rezultatas buvo tas, kad Jungtinėse Tautose susidarė solidarus Amerikos blokas, bet jis buvo pirktas baisia beveik visiško demokratijos sunaikinimo pietinėse respublikose kaina. Tokiu būdu tenai atsirado prispaudytų žmonių nepasitenkinimas Jungtinėms Valstijoms.

"Tą nepasitenkinimą privedė prie viešo išstojimo prekybiniai suvaržymai, įvesti Jungtinių Valstijų, kurie beveik sugriovė užsieninę nekurių šalių prekybą. Peru eksportas medvilnės, vario, švino, aliejaus ir cukraus į Jungtines Valstijas sudarė 68 procentus užsieninės prekybos. Tas buvo nušluota, o to pasėkoje atsirado daug bedarbių. Venezuela yra antra didžiausia aliejaus gamintoja ir jos visa ekonomija yra palaikoma aliejumi. Dabar Jungtinių Valstijų protekcinė politika griaua Venezuelos pamatus".

Panašiai kalba ir Londono Economistas, taipgi buržuazinis laikraštis.

Taigi, kaip matome, už antiamerikonišką sentimentą daugelyje pasaulio vietų atsakinga JAV politika.

NE IS TO GALO ŽIŪRI

Dėl Francijos vidujinio krizio didlapiai kaltina Francijos konstituciją. Girdi, primant konstituciją francūzai padarė klaidą, kuomet jie įrašė konstitucijon punktą, pagal kurį seimo nariai gali lengvai sugriauti kabinetą, nepasalinant savęs iš seimo. Jeigu ne tas, tai Francijoje nebūtų krizio.

Tai visai klaidingas aiškinimas. Francijos krizis paėina ne iš konstitucijos, bet iš pačių francūzų. Juos purto Alžirijos karas. Dabartinį krizį sukėlė dešinieji, užsišpyrę būtinai sutriuškinti Alžirijos žmonių kovą už laisvę. Vyriausybė buvo sunku sudaryti todėl, kad dešinieji buvo pasiryžę neremti tokios vyriausybės, kuri nepasiskys už visuotiną karą Afrikoje.

Daug kaltės puola ant socialistų. Jeigu jie būtų protingesni ir išsižadėtų imperialistinių užmojų, tai jie, palaukomi komunistų ir gal net radikalių socialistų, sudarytų tvirtą frontą ir dešinieji būtų priversti nusileisti.

Savo laiku Vokietijoje socialdemokratai savo politika leido įsigalėti hitlerininkams. Dabar susidaro panaši padėtis Francijoje. Ir jeigu Francijoje bus leista įsigalėti atžagareiviams ir reaktionieriams, tai labai daug atsakomybės puls ant socialistų.

Jeigu Francijoje įsigalėtų reaktionieriai ir mestųsi į visuotinę karą Afrikoje, susidarytų labai pavojinga situacija. Karo pavojus pasauliniu mastu labai padidėtų.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų viceprezidento Niksono kelionė po Pietų Ameriką parodė, kad tose šalyse auga nepasitenkinimas Jungtinėmis Valstijomis. Ypatingai ne draugiškai jis buvo sutiktas Peru ir Venezueloje. Demonstrantai spaudė, liežuvius rodė ir net akmenimis apmėtė Niksono ir jo žmonos automobilius. Kitose šalyse nebuvo tokių griežtų išstojimų, bet ir tenai visuomenė pasirodė šalta.

Kaltę už tai verčia ant komunistų. Bet toks aiškinimas to nedraugiškumo yra visai nerealus. Be ugnies dūmų nebūna. Taip, kaip ir su streikais. Jei darbininkai pasitenkinę, niekas negali jų išvesti į streiką.

Yra ekonominiai nepasitenkinimai. Yra ir politiniai. Juk visuomet randa prieglaudą Jungtinėse Valstijose visi reaktionieriai. Jungtinės Valstijos tapo visų reaktinių režimų globėjos. Ir šiuo tarpu sėdi prabangoje Jungtinėse Valstijose Marcos Perez Jimenez, iš Venezuelos išvytas diktatorius.

Turi atspindį ir Little Rock įvykiai. Tas buvo aiškiai parodyta Venezueloje, kuomet negrai demonstrantai rodė pasipiktinimą amerikiečiams už jų neapykantą negrams.

Pastaruoju laiku Jungtinių Valstijų varžymai importo, ypač aliejaus, sunkina Pietų Amerikos šalių padėtį.

Visą kartu sudėjus, susidaro pagrindas žmonių nepasitenkinimui ir išstojimui. Niksono vizitas davė žmoniems progą parodyti tą savo nepasitenkinimą.

Francijoje pasireiškia nepaprastas politinis krizis. Alžirijoje militaristai užgrobė valdžią. Jie reikalauja, kad panašiai būtų padaryta ir Francijoje. Tiesiog reikalauja, kad generolas De Gaulle atsistotų priešakyje.

Tuo pat laiku dešinieji studentai ir veteranai demonstruoja reikalaudami tvirtos valdžios Francijoje, kuri nesitaikytų su Alžirijos arabais. Dešinieji balsavo parlamente prieš Pflimlin, kurs apsiėmė būti premjeru. Jis mat skaitomas viduriniojo politiku.

Alžirijoje, parašutininkai, su generolu Massu priešakyje, užgrobė Alžyre radio stotį. Po to jie paskelbė, kad armija paima valdžią. Trys karininkai ir 11 civilių sudarė Visuomenės Saugumo Komitetą, kuriam vadovauja parašutininkų generolas Massu.

Šiuos žodžius rašant negalima pasakyti, kuo tas viskas baigsis. Ar Pflimlin pajėgs atimti valdžią iš generolų Alžirijoje?

Kas dar pažymėtina, tai kad dešinieji francūzai Francijoje ir Alžirijoje demonstravo ir prieš Jungtines Valstijas. Jie įtaria, kad Jungtinės Valstijos verčiančios Franciją duoti Alžirijai nepriklausomybę.

Lebanone įvyko didelės demonstracijos ir streikai prieš amerikiečius. Demonstrantai padegė amerikiečių informacijų centrus. Jie taipgi reikalavo ir dabartinės vyriausybės pašalinimo.

Visas šis sąmišis prasidėjo po to, kai kažkas nušovė vieno laikraščio redaktorių, kurs dažnai kritikavo Lebanono valdžią už antiegiptišką politiką. Darbininkai, protestuodami prieš tai, buvo paskelbę sėkmingą visuotiną streiką.

Matosi aiškiai, kad Lebanono valdžia su prezidentu Chamoun priešakyje neturi žmonių simpatijos. Tik maža dalis, daugiausiai turčiai, palaiko ją.

Jungtinių Valstijų ekonominis atoslūgis yra didesnis, negu anksčiau buvo prezidento Eisenhowero skelbta.

Produkcija nuo to laiko, kai prasidėjo šis atoslūgis praėjusią vasarą, sumažėjo ant \$18,000,000,000. Tas sudaro virš 4 procentų.

Pirmesniuose atoslūgiuose po antro pasaulinio karo produkcija nebuvo nupuolusi žemiau 3 procentų.

Streikas 450,000 gelžkeliečių Britanijoje greičiausiai neįvyks. Gelžkelių valdyba pasiūlė gelžkeliečiams pakėlimą algų 3 procentais. Tas suteikia galimybę tęsti derybas toliau.

Tuo tarpu Londono busų vairuotojai ir konduktorai, viso 50,000, išstreekavo jau dvi savaites. Tarnautojai ir darbininkai priversti arba pėsti eiti arba koku kitu būdu keliauti. Daugelis naudoja automobilius. Susigrūda po 6 ir daugiau į keturių vietų automobilius.

Tuo metu, kai Kanadoje nekuri generolai reiškia mintį, kad orlaivių rolė baigiasi, Britanijoje oro jėgų vadai kelia didžiausį protestą prieš vyriausybės politiką, kuri numato, kad ateityje orlaiviai, vairuojami lakūnų, bus pakeisti sviedinių.

Orlaivyno vadovai nenori

sutikti, kad jų profesijai ateina galas.

Laosos rinkimuose laimėjo kairieji. Dvi kairiųjų partijos, kurios dalyvavo rinkimuose, sudariusios rinkiminę sutartį, išrinko 13 atstovų iš 21.

Vyriausybės partija labai susirūpinusi žmonių posukiu į kairę.

Laosa yra maža valstybėlė Indokinijoje.

Graikijos kairieji parlamento rinkimuose išėjo antrojoje vietoje. Jie gavo 24.4 procento balsų ir gaus 78 vietas parlamente. Valdančioji partija išrinko 173 atstovus. Likusias vietas užims kitos partijos. Viso Graikijos parlamente yra 300 atstovų.

Nesijuokit

L. Tamošauskas rašo Tėviškės Žiburiuose: "Rytprūsių likimas jau išspręstas ir tai, man atrodo, pačiu palankiausiu būdu. Tą sprendimą padarė pačios didžiosios jėgos Potsdamo konferencijoje. Tik reikia, kad Rusija žlugtų ir jos valdoma Rytprūsių dalis mums tektų".

Apie laiką, kada Rusija "žlugs", patartina pasiteirauti pas Naujųjų redaktorių P. Grigaitį. Jis yra "ekspertas" šiame klausime.

Globe and Mail reporteris praneša iš Washingtono, kad viceprezidento Niksono šėras smarkiai pakilo.

Bet tuo pačiu laiku Amerikos svardas smarkiai nu puolė.

Almus sako: "Dabar ne kardu ir ne liežuviu išlaisvinsime Lietuvą".

Kardo, matote, jie neturi, o liežuvius matomai jau gero kai pavargo.

Vaikų Pagalbos Draugijos konferencijoje Toronte buvo raportuota, kad Skotijoje 21 procentas motinų tarp 16 ir 19 metų amžiaus susilaukia pirmo kūdikio nepraėjus nei 8 mėnesiams po vestuvių, o Anglijoje net 69 procentai tokių motinų susilaukia pirmo kūdikio nepraėjus nei 8 mėnesiams po vestuvių. O Ontarijoj kasmet gimsta po 4,415 vaikų dar prieš vedybą.

Tai vis "speed-up" sistemos rezultatai.

Dr. Šaipokas

Pastabos

Mūsų, Vakarų, ponai gerokai sukręsti įvykių Lebane, Lotynų Amerikoje ir Francijoje.

Jie kurstė neramumus už tos "geležinės sienos", o tie neramumai netikėtai pasirodė šioj pusėj.

Girdi, komunistai pasirodė gabesniais "kurstytojais".

Klauda jų ta, kad tuos neramumus sukūstė ne komunistai, o jų pačių politika.

Pats Niksonas sako, kad Amerika turi keisti politiką.

Girdi, su diktoriais užtenka tikta pasisveikinti, o su demokratais reikia pasiglebesčiuoti.

Pažiūrėsime, ar jie tikrai taip ir darys.

Kalbant apie Franciją, reikia pasakyti, kad tenai krizė sukėlė dešimieji.

Jie kelia maištą prieš idėją, kad reikia susitarti su Alžirijos gyventojais (vietiniais, ne francūzais).

Jie nori karo iki galo.

Jiems nesvarbu, kad Alžirijoje francūzų yra tik 1.000.000, o vietinių visi 8.000.000.

Francija pergryvena krizę, prie kurios privedė karas Alžirijoje.

Pietų Amerikoje riaušes prieš Niksoną iššaukė JAV politika, nepaisanti vietos gyventojų reikalų.

Lebane sukėlė vidujinį sąmišį JAV pakalikų pastangos tempti tą šalį į blokus prieš arabų interesus.

Tai vis pačių Vakarų politikos rezultatai.

Ant kiek kariniai nusistačiusi Amerika, rodo sekantis faktas.

Toli Kanados šiaurėje stovi amerikiečių oro jėgos, parengtos žygiui.

Jei radaras pagauna meteorą ar kokį kitą objektą, orlaiviai, su atominiiais krovinių, leidžiasi į Tarybų Sąjungos pusę.

Ir jie skrenda tol, kol jiems duodamas signalas grįžti.

Jeigu kokia klaida įvyktų, jie atliktų biauriausią provokaciją.

Toks pasiruošimas atakai esant normalioms diplomatinėms santykiams tarp JAV ir Tarybų Sąjungos, visai nepateisinamas.

Tokia karinė taktika yra tiesiog provokacija.

J. Y.

Aną sekmadienį Toronte buvo suruošta demonstracija prieš nuklinius bandymus. Dalyvavo keli šimtai žmonių. Šioj nuotraukoj matote dalį demonstracijos su plakatais.

Ką Kiti Rašo

Lotynų Amerikoje

Pirmą sykį iš daugelio metų JAV aukštas pareigūnas piktai sutiktas Pietų Amerikoje, kaip sutiktas vice-prezidentas Richard Nixon.

Keturiose šalyse, kur jis lankėsi, kilo demonstracijos. JAV spauda bando primesti tai komunistams, bet apdairėsi žmonės ieško priežasties santykių blogėjime.

Lotynų Amerika buvo beveik pilnai JAV įtakoje. Ir pirmiau ten jau buvo komunistų, bet nebuvo demonstracijos prieš JAV pareigūnus.

Pažymėtina, kad trys diktatoriai, kurių režimai buvo nuolankūs JAV politikai nužudyti.

Taipgi pažymėtina, kad Argentinos prezidentas Frondizi matė reikalo viešai padėkoti Komunistų partijai už jo kandidatūros rėmimą. Cilės prezidentas Ibanez rekomendavo savo seimui legalizuoti Komunistų partiją.

Visa tai rodo kintantį žmonių sentimentą.

Vakarų politika, kuriai diktuoja mūsų valstybės sekretorius Dulles, pirmiausia suižo Azijos kontinente. Afrika paseka Aziją. Dabar rodosi ir Lotynų Amerika pasuko tuo keliu.

Kalbėdamas New Hampshire universitete p. Dulles sakė, TSRS nesutikimas su JAV pastarais pasiūlymais "turi bauginančios reikšmės" ir gali duoti "tragiškus rezultatus."

Jis nepasakė kam tas gali būti tragiška.

— V. Andriulis

Skandališkas Fiasco

Rinkimai į bendruomenės valdybą ir rinkimai į jų "Pasaulinį Kongresą" pasibaigė skandališku fiasco. Net marijonų "Draugas" privestas buvo konstatuoti, kad rinkimuose dalyvavo mažesnis fanatikų skaičius, negu 3 metai atgal.

Išivaizduokit, kad Chicagoje "rinkimuose" dalyvavo apie 1,200 avių ir avinų, o jų Chicagoje priskaitoma iki 75.000 lietuvių.

Tokiam priemiesty, kaip Roselandas, kur gyvena apie 5,000 lietuvių, "rinkimuose" dalyvavo apie šimtas.

Bostone, kur lietuvių priskaitoma daugiau kaip 10.000, "rinkimuose" dalyvavo 122!

Bendruomenės bankrotas yra ir "Draugo" politinis bankrotas. Tas laikraštis, sykiu ir tautininkų laikraščiai, iš kailio nērėsi, kurstydami žmones balsuoti. Net jų visuomenė atsuko jiems nugarą.

Politikieriai, kurie turi bent krislį gėdos, uždarytų tą savo kromą ir išbėgiotų, kaip pilypai po kanapes.

Bet lunatiškų fanatikų veislė, kol jai neužmauna apynasrio, nesusivaldys ir apgaudinės savo avis ir avinus iki paskutinio dolerio.

Apie bendruomenininkų pravestus rinkimus "Sandara" sako: "Jeigu už bendruomenę šiuo kartu buvo paduota mažiau balsų negu prieš trejetą metų, tai tas reiškia, kad ji nepadarė jokio progreso bėgyje to laikotarpio, bet dar nuslinko žemyn".

— Vilnis

Pavergti Protai

Visa "vaduotojų" (lietuviškų raketierių) spauda šiom dienom jūras rašalo išliejo apie "pavergtųjų tautų šeimą" Vakarų Vokietijoje. Pacituosiu ką apie tą pavergtųjų protų "šeimą" raportavo "Dirvos" korespondentas:

"Seimas susirinko viršūnių konferencijos, sputnikų sukeltos kvaišaties ir vakariečių išgąščio akivaizdoje... Ir vėl tenka kartoti kas jau tap dažnai sakytą...

"Tad kalbose ir kartotasi. O jų buvo daug. Vėl sustiprėjo choras skeptikų balsų, pasisakančių prieš koegzistenciją ir viršūgalvių konferencijų kvaišą".

Visa patieka, kad lietuvių vardu "seime" kalbėjęs E. Turanskas. Taisyklinga francūzų kalba "dėkui Dievui" padėję apibūdino "kaip instabile ir inponderabiliju".

Jeį paskutinio žodžio nesuprantate, paaiškinsiu. Lotynų kalboje "ponderabilis" reiškia bile ką, kas galima pasverti. Bet prieš jo pridėjus "in", jau nebeprasversi. Tada "inponderabilis" reiškia beviltišką proto stovį.

Vaidyla pyksta ant lenkų "vaduotojų", kad anądien jie susirinkę prie Kosčiuškos paminklo Chicagoje nutarė atsiimti Vilnių.

Kuom tie lenkai prozėpaujai blogesni už Mykolą, Leonardą, Pijusą?

Jūs juk pirmieji padarėte precedentą skelbdami svietui, kad "išlaisvinsite" Lietuvą ir atsiimsite bankus, dvarikus ir mūriukus.

Nenuogastauk, Mykolai, Chicagiečiai lenkai tiek atsiims Vilnių, kiek šimutis Šilalę, o Grigaitis Mariampolę (dabar — Kapsukas).

L. Jonikas

Po 13-kos Metų

Sukako trylika metų, kai buvo galutinai sutrėkšta hitlerinė Vokietija, kai naciškioji vokiečių militarinė klika buvo paklupdyta ir vergiškai turėjo pasirašyti, kad ji besąlyginiai pasiduoda demokratiniam pasauliui.

Ne buvo žmonijos istorijoje tokio mūšio, tokio karinio žygio, kokį parodė Tarybinė armija, apsupdama Berlyną, — ano meto hitlerinę tvirtovę. — ir ten negalėtingai sumušdama nacių armijas!

Trylika metų — trumpu tjs laiko tarpas. Kaip gi šįandien Vokietijoje viskas atrodė? Turėtų, rodosi, būti taip, kad sumušta Vokietija atsižadėtų karo, atsižadėtų visiems laikams pakelti ginklą prieš pasaulį. Bet ar yra taip?

Tiesa, Vokietija perskelta. Rytinė, socialistinė Vokietija. — Vokietijos Demokratinė Respublika, —

ŠYPSENAS

Ne tą jis galvoja

"Klausyk, nėra prasmės sėti žolę ir užversti ant sėklos dvi pėdas žemių", tarė Jurgis savo kaimynui, pamatęs, kad tas užpila storai žemėmis pasėtą sėklą.

"Bet tas labai nepatinka paukščiams", atsakė kaimynas.

— o —
Jeigu būtų gyvi

Žmonių surašinėtojas pastebėjo, kad moteris užrašė 121 ir 125 metus tuose paragrafuose, kur klausama, kiek amžiaus tėvas ir motina, jei gyvi.

"Ar gali būti jiems tiek metų?" užklausė jis.

"Jeigu jie tebegyventų, jiems būtų tiek metų", atsakė moteris.

— o —
Netiesioginis biznis

"Jeigu šie vaistai dėl plaukų atauginimo tokie geri, tai kodėl jūs taip pigiai parduoodate?" klausė dvejojantis pirkėjas.

"Matote, ant vaistų mes turime nuostolių, bet už tai labai daug užgirbame ant šukų", atsakė pardavėjas.

trokšta taikos ir kovoja už taiką. Bet Vokietijos dalis, — Federalinė Vokietijos Respublika, — ir vėl ginkluojama; likusieji hitlerininkai ten laisvai veikia, šūkaudami apie karą!

Vakarų Vokietija, mat, pasiliko kapitalistinę, o ją ėmė globoti Amerika ir Anglija — tos pačios šalys, prieš kurias tik prieš trylika metų hitlerininkai kariavo.

Vakarų Vokietijos armija ginkluojama amerikiniiais ginklais. Vakarų Vokietijos kapitalistai, kurie prieš 13 metų visaip palaikė Hitlerį, šiandien geriausi Amerikos, Anglijos, Francūzijos bičiuliai.

Atrodo, visa, kas neseniai buvo, tapo pamiršta. Pamiršta tapo ir tai, kad tie patys "Vakarų kapitalistai" — Amerikos, Anglijos, Francūzijos kapitalistai, — kadaise ginklavo Hitlerį, kuris vėliau tuos ginklus atsuko prieš Ameriką, Francūziją ir Angliją!

Jeigu naujas karas kiltų, tai adenaueriai ir kiti turėtų gerai suprasti, kad jie gautų daug didesnių smūgių negu gavo prieš 13-ka metų Berlyne! Jeigu Hitleris, sumobilizavęs visą kapitalistinę Europą, nepajėgė socialistinio pasaulio nugalėti, o pats turėjo galą pasidaryti, tai šiandieniniai Vakarų Vokietijos valdovai, tarnaudami Wall stryčiai, susilauktų baisesnių dienelių!

— Laisvė

Kodėl Mečiau Kunigystę?

Rašo J. Ragauskas

Nemėgstu apie save kalbėti, ir vis dėlto labai dažnai man tenka tai daryti. Nuolat esu verčiamas aiškintis, kodėl aš kitados ėjau į kunigus ir kodėl paskui mečiau kunigystę. Tai asmeniškiai klausimai, tačiau kadangi šie klausimai glaudžiai susiję su religija, aš paprasčiau nevengiu į juos atsakinėti, netgi laikau savo pareiga duoti atsakymą visų pirma tikinčiajai mūsų visuomenės daliai.

Yra bendra taisyklė — į kunigų seminarijas stoja vien tikintieji. Bedieviai kunigais nenori būti. Kiek aš žinau, dauguma klierikų siekia kunigystės nuosirdžiai, įsitikinę, kad eina dievo skirtu jiems pašaukimo keliu. Žinoma, tam tikra dalis jaunuolių į kunigų seminarijas patenka todėl, kad ten juos verčia stoti tėvai ar auklėtojai, arba dėl to, kad patys žiūri į kunigystę kaip į lengvą ir pelningą profesiją. Priešios kategorijos savęs aš nepriskiriu: į kunigus eiti nebuvau nei verčiamas, nei prašomas, ir į kunigystę nežiūrėjau kaip į pelningą profesiją jau vien dėl to, kad tuo metu, kai apsisprendžiau būti kunigu, buvau jau bebailiųjų universitetą. Be to, kunigystė, kaip ir iš viso religija, man tada buvo per daug šventas dalykas, kad būčiau galėjęs ją susieti su kokiais savanaudiškais tikslais.

Aš buvau labai religingas. Tokie buvo mano tėvai ir artimiausieji giminės. Besimokydamas progimnazijoje, gyvenau pas pamąždžias gimnaites netoli bažnyčios, į kurią beveik kasdien eidavau tarnauti mišioms. Dar trečioje klasėje būdamas, įsirašiau į ateitininkų organizaciją, kurios nariu buvau visą laiką iki įstodamas į seminariją. Dėl šių aplinkybių mano sąmonės nepasiekė jokia pažangesnė mintis: vengiau "blogų" draugų ir "blogų" knygų.

Tiesa, būdamas studentu, vis labiau ėmiau nusivilti tiek ateitininkais, tiek iš viso vadinamuoju "pasaulietiniu gyvenimu". Stebėdamas studentų ateitininkų gyvenimą, įsitikinau, kad daugumai jų nerūpi šios organizacijos idėjos, kurios kvietė "visa atnaujinti Kristuje". Matydamas, kad gyvenime religinės idėjos neturi pasisekimo, kad aukštojoje visuomenėje viešpatauja savanaudiškumas ir moralinis pakrikimas, o darbininkų tarpe vis labiau įsigali komunistinės idėjos, aš ėmiau galvoti, kad vienintelis mano

"išsigelbėjimas" ir tikrasis mano "pašaukimas" — stoti į kunigų seminariją.

Ir štai aš jau kunigas. Pats jaunystės jėgų žydėjimas, audringas veržimasis į ateitį. Širdis užsidegusi veikti, taip norisi dabar jau iš tikrųjų visa atnaujinti Kristuje, būti "žemės druska", aukštai iškelto žibintu, kuris šviestų žmonėms kelią į amžinybę. Neišskaičiuosi, kiek tuomet jauno kunigo širdyje liepsnoja karštų troškimų, kiek jo ausyse skamba gražių ir įtaigių posakių.

Toks buvau ir aš, kai baigiau kunigų seminariją. Bet štai praėjo trylika metų, ir aš pasiunčiau vyskupui pareiškimą, kuriame atsisakiau kunigystės. Kaip tai galėjo atsitikti? Kas privertė mesti kunigystę? "Matyt, dėl moters išsižadėjai sutanos..." priekaištuoja man kai kas.

Galima būtų nutylėti, neatsakyti į tuos priekaištus ir klausimus, kuriuos kelia religinis fanatizmas, o jis juk aklas ir kurčias. Bet ne, šiuo atveju tylėti negalima! "Tyli, vadinasi, jautiesi esąs kaltas", — pasakys tokie žmonės. Antra vertus, yra žmonių, kurie nuosirdžiai ieško tiesos. Tai daugiausia jaunuoliai, merginos. Jiems visų pirma ir reikalingas mano atsakymas.

Kunigystė savo teorijomis gali sužavėti jauną, religingai išauklėtą žmogų, tačiau jos praktika yra labai tolima nuo to kunigystės idealo, kuris tokiomis gražiomis spalvomis piešiamas klierikui.

Kunigų seminarijoje labiausiai stengiamasi formuoti būsimųjų kunigų charakterį. Mokymas čia antroje vietoje. Svarbiausia — auklėti, ugdyti tam tikras būsimųjų kunigų nuotaikas, įgūdžius, įdiegti jiems tam tikrus principus, kasdienio gyvenimo taisykles, įpratinti laikytis bažnytinės drausmės.

Žinoma, būdamas seminarijoje, aš dar nesupratau, kad tai — ne kas kita, kaip "dirbtinis kvėpavimas", kuris ir palaiko kunigystės "gyvybę". Juk kunigystė iš tikrųjų yra kažkas nenatūralaus, priešingo žmogaus prigimčiai. Be nuolatinų, tikrai nežmoniškų pastangų nuolat gaivinti kunigystę, žmogaus prigimtis pati ją nusikrato, t. y. kunigas, nebesilaikydamas bažnyčios nustatyto režimo, pasidaro "toks, kaip visi", "supasaulėja". Tai patvirtina ir mano kunigystės raida.

1935 metais baigęs seminariją, pirmąjį savo kuniga-

vimo penkmetį bažnytiniu požiūriu buvau geras kunigas: sąžiningai atlikinėdavau savo pareigas, stengdavausi nepraleisti kasdieninių meditacijų, dvasinio skaitymo, sąžinės sąskaitos, priklausiau kelioms kunigų brolijoms ir t. t.

Tiesa, gyvenimas kėlė man įvairiausių problemų. Pavyzdžiui, aš neretai susimąsydavau, kodėl religijų skelbėjai, teologai ir dvasininkai būna vyrai, nors jie mažiau religingi už moteris? Kodėl į bažnyčią daugiausia eina vaikai, seneliai ir moterys? Kodėl dievas, Marija ir šventieji, pasak religinių knygų, apsireiškia daugiausia taip pat vaikams, moterims ir seneliams? Kas tai yra komunizmas ir pan.?

Prisipažinsiu, kad pirmajame savo kunigavimo penkmetyje aš su visomis tokiomis ir panašiomis problemomis lengvai susidorodavau — jų nesprendavau. Juk visas tas problemas buvo "išsprendusi" bažnyčia, man beliko tik pasinaudoti jos "sprendimais", neabejojant jų teisingumu. Aš taip ir dariau.

Bet, kaip sakoma, iki laiko tarnauja ašočio aša: vieną kartą ji nutrūksta ir tada numetama šalin, kaip nebereikalingas daiktas. Taip ir su religine sofistika: ateina laikas, kad žmogus ima susivokti, jog religiniai problemų sprendimai yra neteisingi. Tada prasideda "religinių vertybių pervertinimas" — kritinis problemų nagrinėjimas.

Atėjo antrasis mano kunigystės penkmetis. Jis sutapo su antruoju pasauliniu karu, kuris kiekvienam galvojančiam žmogui iškėlė daugybę labai aštrių ir sunkių problemų: kodėl žmonės, it žvėrys, piaunasi ir žudosi? Kaip paaiškinti ir kuo pateisinti negirdėtą žiaurumą beatodairiškai žudant žmones?

Šie klausimai tikinčiam žmogui ypatingai keblūs ir tiesiog neįmanomi išspręsti. Štai, pasak religijos, dievas esąs išmintingiausias, geriausias ir visagalė būtybė. Kaip suderinti su tokio dievo būvimu karo žiaurumas? Ne vienas žmogus karo metu skundėsi man, kunigui, kad pradėjęs abejoti dievo buvimu. "Nematome mes šio karo baisybėse nei dievo išminties, nei jo gerumo, nei visagalybės", — sakydavo jie man. O kai kas dar man pridurdavo: "Aš, būdamas dievo vietoje, daug protingiau sutvarkyčiau pasaulį..."

Nebuvau aš Balio Sruogos aprašytose "Dievų miško" koncentracijos stovyklose, nemačiau baisingojo Osvencimo rūkstančių krosnių, bet ir tai, ką mačiau ir girdėjau pirmaisiais vokiečių oku-

Visų Bėglių Rimtam Apgalvojimui

Mums į rankas pateko leidinys, pavadintas "Biuletiniu". Gavom trečią jo numerį. Pirmųjų dviejų nesame matę.

"Biuletinis" leidžiamas iš Chicagos. Šis num. išėjęs balandžio 18 d. Leidinio adresas nepaduotas. Neigi pasakoma, kas jį leidžia, kas už jį atsako.

Mums atrodo, jog tai bus darbas ir pastangos tų bėgėlių, kurie nebesipatenkina dabartiniu savo likimu ir

pacijos metais, gyvendamas Kupiškėje, atliko savo vaidmenį keičiantis mano pasauliui. Tų kraupių vasaros vakarų, kada, saulėlydžio žaroms gęstant, girdėdavau netoliese šaudomų moterų ir vaikų širdį veriantį klyksmą, aš niekaip negaliu pamiršti. Tie klaukūs vaikų šauksmai: "Mama! mama!", beširdiški kareivių komandos žodžiai, sausas ir piktas šautuvų salvių trenksmas, duslūs paskiriami sūviai, pribaiigiant dar gyvus į duobę sumestus kūnus, pagaliau ta daina, kurią užtraukdavo hitlerininkų bernai, atlikę savo kruvinus darbus, — visa tai neatitaisomai pakirto mano religinį tikėjimą.

Visa tai vyko vos keli šimtai metrų nuo bažnyčios. Jos didžiajame altoriuje, — kaip tada tikėjau, buvo Kristus, pats dievas. "Viešpatie, juk ir tu girdi šiuos vaikų ir motinų klyksmus ir šią girtų budelių dainą... Man šiurpu, baisu, o kaip tau, dieve? Tau, tur būt, nieko, nes juk tai tavo valia čia vykdoma..." — panašios mintys nenoromis kildavo anais gražiais, bet kartu be galo klaikiais vakarais. "O gal tavęs iš viso nėra, dieve?" — šmėkštedavo mintis, kurią aš pats, jo sišsigandęs, tada atmesdavau: "Ne, tu esi, dieve, visa tai tu girdi ir matai, bet kaip gi visa tai man suprasti?" — klausdavau to nebylio dievo ir, nesulaukdamas iš jo atsakymo, ėmiau jo pats ieškoti.

Iš pradžių nedrąsiai, toliau drąsiau pradėjau nagrinėti įvairius religinės pasaulėžiūros klausimus. Kentėjimų, vargų ir nelaimių prasmė, religijų gausumas ir įvairumas, pragaro, dieviškosios trejybės, popiežiaus neklaidingumo dogmos, kryžiaus karai, inkvizicija — štai tik dalis tų problemų, kurias išdrįsau nagrinėti, nebesipatenkindamas bažnytiniais atsakymais. Ir juo daugiau galvojau, tuo labiau toliau nuo bažnytinės linijos. (Bus daugiau)

svaivoja apie sumezgimą ryšių su Lietuva.

Tiek apie "Biuletinio" kilmės neaiškumus. Tačiau jame užtikame visą glėbį gana sveikų minčių bei nuomonių. Straipsnių autoriai smerkia tuos, kurie mulkina pabėgėlius visokiais pažadais jiems Lietuvą "išvaduoti" ir kurie taip įniršusiai šiandien kovoja prieš visokią mintį sumezgti ryšius su Lietuva, ir kultūriniai su ja bendradarbiauti.

Tūlas P. K. sklandžiai sukritikuoja Vliką. Jis rašo:

"Vliko moralinio bankroto priežastys kiekvienam iš mūsų yra aiškios, kaip ant delno — tai pernelyg trumparegė ir stačiai neprotinga Vliko laikysena. Susidėjęs su buv. hitlerininkų šalininkais, gerokai susitepusiais vokiečių okupacijos metu, Vlikas pasidarė politiniu biznieriumi ir kai kurių visiškai mums svetimų įstaigų lizdu. Tie patys, kurie begėdiškai išdrįsta apšaukti mus savanaudėliais, susisuko šiltus lizdus aukų ir visokių šaltųjo karo fondų sąskaiton. Aklai prisilaikydami savo bosų politikos "iš jėgos pozicijų", Vlikas iki paskutinių laikų įkyriai mėgino mus ištikinti, jog vienintelė mūsų viltis — tai svetimų valstybių, ginklų pagalba grįžti į Tėvynę".

Jonas Tautvilas patiekia straipsnį "Lietuviškoji koegzistencija". Tai visapusiškai įdomus straipsnis. Tarp kitko, jis rašo:

"Šiais laikais, kada tiek kalbama apie taikų sugyvenimą tarptautinėje plotmėje, mūsų tarpe vis daugiau susidominama galimybėmis su-eiti į kontaktą su tolimąja tėvyne. Ir iš tikrųjų — jeigu net patys didieji varžovai pasaulio arenoje — JAV ir Sov. Sąjunga — pamažu priversti ieškoti "modus vivendi" ir net jau sudarė susitarimą dėl tam tikrų kultūrinio bendradarbiavimo, pasikeitimo studentais, mokslinė literatūra, teatrų gastrolėm, — kodėl gi nesiekti panašių, nors kuklesnių ryšių tarpe lietuvių — išeivijoje ir tėvynėje? Atrodo, kiekvienas lietuvis džiaugtųsi Vilniaus operos atsilankymu Vakaruose, lietuviškais knygomis ir plokštelėmis".

Kaip nekeista, sako Tautvilas, bet atsidaro tokių, atsiprašant veikėjų, kurie iš visų jėgų stengiasi užkirsti tam kelią.

Čia jau smarkiai kritikuoja Chicago kunigų Draugą, kuris tokiems akliems veikėjams nustato gaires.

Paminklas tarybiniams kariams, kritusiems užimant Berlyną.

Iš bendradarbiavimo su Lietuva, pasak Tautvilos, būtų nemaža naudos visiems lietuviams išsivijoje. Pavyzdžiui:

"Kiek tenka išgirsti nusiskundimų, kad mums neužtenka lietuviškosios literatūros, kad kartais dėl mažo tiražo stačiai neįmanoma išleisti reikalingiausių vadovėlių, mokslinių knygų. Iš Lietuvos visa tai galėtume gauti gana paprastai ir kelerio-pai pigiau."

Arba:

"Kiek džiaugsmo mums suteiktų Dvariono muzika. Zmuidzinavičiaus kūrinių produkcijos, lietuviškos Akademinės leidybos, Bet kuriam lietuviui įdomu sužinoti apie tėvynės gelmių tyrinėjimus, apie Kauno hidroelektrinės statybą, apie mūsų senovės istorijos medžiagą, pargabentą iš Vokietijos archyvų."

Mainais — kaip tai, pavyzdžiui, lenkų emigrantai pradėjo praktikuoti — mes galėtumėm savo broliams ir seserims Lietuvoje nusiųsti savo kūrinių. O kodėl gi mūsų chorams nenuvykti į senąją tėvynę? Kas įdėmiai seka įvykių raidą Lietuvoje, neabejoja, kad mūsų žavingoji Janina Liustikaitė susilauktų neregėto pasisekimo Vilniaus filharmonijoje."

Jonas Tautvilas baigia:

"Mūsų nuomone, kultūriniai ryšiai gali pasirodyti labai naudingais kai kuriems klerikalų šulams, o tautai ir išsivijai bendradarbiavimas su tėvyne — nors ir kiek jis

būtų suvaržomas — turėtų neįkainojamos vertės".
(Laisvė)

CANNES, Francija. — Tarptautiniame Cannes Film Festivalyje 11 vyrų džiūrė geriausiu filmu pripažino tarybinį filmą "When the Storks Pass". Svarbiausį vaidmenį vaidina Tatiana Samoilova.

Amerikiečiai tikėjosi gauti pirmą prizą su "The Brothers Karamadov", kuriame vaidina Yul Brynner ir Maria Schell.

Padėkos Žodis

Šiuomi tariame nuoširdžiausią ačiū mūsų šeiminkėms, kurios tiek daug dirbo ir vargo prirengdamos maistą dėl mūsų dukters Onutės vestuvių, kaip tai Girdauskienei, Kuraitienei, Vogonienai, Navickienei, Papaurienei, Jarmalavičienei, Klemkienei, Kaupšienei, taipgi draugėms Jonelinienei, Zienienei, Rimkienei, Martel, Juškienei, Papaurienei, kurios padėjo prie stalų aptarnaujant svečius, taip pat ir vyrams, Jonelinui, Papaurui, Zieniui, padėjusiems aptarnauti svečius.

Mum buvo labai malonu ir smagu matyti tiek daug svečių ir taip gražiai apsiejant.

Jeį kas buvo negerai iš mūsų pusės, labai atsiprašom.

M. T. Subačiai
Montreal.

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos Lietuvių

RUOSIAMAS

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

įvyks

Sekmadienį, Birželio 22 d.

ELDORADO PARKE

Prie BRAMPTON, Ont.

Piknikui vieta graži, patogī ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais

Toronto Lietuvių Moterų Klubas Ruošia Puikų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuos už išrinkimą

Jubiliejinio Pikniko žvaigždės

Daug įvairumų — Laimėjimų — Pasilinksminų ir kt.

Piknikas prasidės 1 valandą po pietų

Maloniai kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų vistiek piknikas įvyks, nes ten yra patogus ir didelis paviljonas.

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kuris yra 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelėje. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažius Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavažius apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stotijų (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¼ mailės pamatysite pikniko vietą.

Važiuojantienus Highway 5-ta, privažius Cooksville ir 10-tą hwy, ten yra trafiko šviesos, sukti 10-tą hwy į šiaurę, linkui Bramptono. O pasikui, laikytis jau paminėtų nurodymų.

ARBA pasukimą į pikniko vietą galima padaryti ir iš 10-tosios Highway, neprivažius Bramptono. Už apie 8¼ mailės nuo Cooksville trafiko šviesų, yra nedidelė kryžkelė. Po dešine yra golfo laukas ir FINA gazolino stotis. Po kaire yra Motelis ir gazolino stotis. Sukti į kairę (pro Motelį) ir važiuoti tiesiai, kol kelias baigsis dalindamasis į dvišaką. Paimti keliuką į dešinę ir važiuoti, kol pamatysite pikniko vietą po kaire.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gegužės 11 d. įvykusiame Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos narių susirinkime, apsvarsčius draugijos bėgamosius reikalus, pirmininkas Jonušis pasakė trumpą kalbą apibūdindamas draugijos 30 metų gyvavimą. Būt gerai, jei valdyba pasiųstų spaudai platesnį raportą iš draugijos nuveiktų darbų per tuos 30 metų. Būtį įdomu ne tik Kanados lietuviams, bet ir mūsų broliams Lietuvoje. Mūsų spauda dabar skaitoma ir Lietuvoje.

Taip pat valdyba pranešė, kad sekantis susirinkimas įvyks birželio 12 dieną, ketvirtadienį, 8 valandą vakaro. Susirinkimai dabar bus vakarais per sekančius 4 mėnesius. Įsitimykite, nes pranešimų nebus siunčiama.

A. Brakniene turėjo operaciją Viktorijos ligoninėje. M. Milienė vėl atsigulė ligoninėje.

Linkiu abiem draugėms greitai pasveikti.

Dukrelės ir draugų iniciatyva buvo suruošta staigmena Milašiam ryšium su 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėmis. Ta proga gana gražus būrys praleido vakarą linksmai Vytauto klubo kartu su jubiliejančiais.

1957 metais Montrealo aliejaus valytuvės importavo žalio aliejaus 243.000 statinių į dieną.

Jos išvalo į dieną 270.000 statinių.

Jei aliejaus žaliava būtų gabenama iš Vakarų Kanados, būtų sutaupyta daug pinigų.

Montrealo dujų kompanija nori kelti dujų kainą nuo birželio 1 dienos. Nuomininkų asociacija turėjo protesto mitingą prieš branginimą dujų.

Per praėjusius 4 mėnesius Kvebeko provincijoje statybai buvo išleista \$316,998,200. Pernai per tą pat laiką buvo išleista \$151,890,200.

Paskirta \$25,000 atlyginimo tam, kas nurodys plėšikus, kurie gegužės 3 naktį išplėšė Brockville Trust and Saving Co. ir išsinešė \$3,350,000 pinigais, bonais ir visokiomis brangenybėmis.

Jau pasirodė ir \$10.00 netikrų amerikoniškų banknotų. Du platintojai sugauti, bet trys pabėgo su \$20,000 netikrų banknotų. Saugokitės.

Montrealo universiteto rektorius I. Liusier pranešė, kad Montrealo universitetas gyvena paskutines dienas dėl finansinių sunkumų.

Jei Duplesį išrinkt dar kartą, tai daug mokslo įstaigų Kvebeko provincijoje labai nukentės.

Royal Victoria ligoninėje 560 moterų išdirbo be užmokesčio 11.208 valandas, daugiausia kavinėse ir kitose biznio įstaigose, ir davė ligoninei \$42,594 pajamų.

Montrealo pirmas automobilis pasirodė 1898 metais. Jį pirko U. H. Danduranas, Francijoje. Jo greitis buvo 20 mylių į valandą.

Montrealas minės šio pasirodymo 60 metų sukaktį.

Trys jauni vengrai, atvažiuavę Kanadon gruodžio mėnesį ir dar be darbo, buvo rasti pasislėpę laive, kuris buvo pasiruošęs plaukti į Angliją.

Suimti teisinosi, kad jie norėję vykti Anglijon ieškoti darbo. Teismas išteisino juos.

Manoma, tačiau, kad jie norėjo grįžti namo.

Grupė šveicarų verslininkų nupirko vaikų ligoninę ant Cedar St. Sumokėjo apie \$2,000,000.

Kvebeko seimelis užvirtino paskyrimą \$3,075,000 nupirkimui St. Justine ligoninės, kuri bus pertvarkyta į centralinį institutą Kvebeko provincijoje.

Šio instituto uždavinys bus tirti pavojingas, bet neišaiškintas ligas.

Pereitą vasarą šiaurinėje Kvebeko dalyje 72.000 ketvirtainių mylių plote buvo gaminamas dirbtinis lietus, kurs davė užtektinai drėgmės laike miško sodinimo ir apsaugojo mišką nuo gaisrų.

Tuo tarpu pietinėje dalyje buvo sausra.

Šiuo eksperimentu susidomėjo viso pasaulio mokslininkai.

Kvebeko miesto žieminis festivalas davė nuostolių \$20,712. O pereitais metais davė pelno \$47,148.

G. Henderson, Komiteto kovai prieš alkoholį pirmininkas, pareiškė, kad Kvebeko provincija alkoholizme pralenkia ir Ontarijos provinciją. Valdžia neremianti organizacijų, kurios veda kovą prieš svaigalus.

Pernai buvę atitaisyta 455 alkoholikai. Šaukiami mitingai, kuriuose duodamos pa-

Muzikinės CBC programos, kuri žinoma "Stardust" vardu ir perduodama sekmadienų vakarais, daro pratimus.

Tai dainininkė Esther Ghan, pianistas Leo Barkin, gitaristas Stan Wilson ir smuikinininkas Albert Pratz.

Iš KLLD C.K. Raštinės

LLD Suvažiavimas

Šiais metais, liepos šeštą dieną įvyks Lietuvių Literatūros Draugijos suvažiavimas Pittsburghe, Pa. Šios Draugijos veikėjai Amerikos laikraščiuose diskutuoja apie savo Draugijos problemas. Iš diskusijų atrodo, kad dėl LLD pasidaro per sunku duoti nariams kas met po knygą ir leisti šviesos žurnalą. Todėl, vieni mano, kad reikia padidinti ir padažninti šviesą ir apsieiti be knygų. Kiti, daugumoje, mano, kad geriau netekti žurnalo bet gauti knygas. Be abejo, būtų geriausia, jei Draugija pajėgtų leisti šviesą ir taipgi knygas. Šį reikalą teks išspręsti suvažiavimui.

Kadangi KLLD tebėra tampriai susirišusi su amerikiečių LLD-ja apšvietos reikaluose ir kadangi mūsų Centro Komitetas oficialiai kviečiamas jų suvažiavime dalyvauti, todėl yra būtinas reikalas visoms KLLD ku-

skaitos apie svaigalų pavojingumą žmogaus sveikatai, duodami patarimai kaip atprasti nuo svaigalų. Dalyvauja 800-900 žmonių.

Surinko Montrealietis

poms savo susirinkimuose apdiskusuoti jų iškeltus klausimus ir apie savo nuomonę pasisakyti spaudoje, ar bent pranešti KLLD Centro Komitetui.

Kadangi mes kanadiečiai esame tiek daug amerikiečiams skolingi už jų paskleistą apšvietą praeityje, kuria ir šiandien tebesinaudojame, todėl bent stipresnės KLLD kuopos turėtų pasiųsti LLD suvažiavimui broliškus pasveikinimus, tiesioginiai arba per KLLD Centro Komitetą.

Kiti KLLD Reikalai

Gegužės mėnuo, kuris buvo skirtas apšvietos plietimui bei KLLD stiprinimui jau beveik baigiasi. Kilo abejonė, ar mūsų kuopos padarė šuolį pirmyn? Pasivėlavusias kuopas prašome nepamiršti posakio, kad geriau savo užduotį atlikti ir vėliau, negu kad niekad. Upė nesustoja plaukusi tik todėl, kad ją papildo šaltiniai, — tas pats yra ir su draugijomis. Jos gerai gyvuoja tol kol jų nariai jomis rūpinasi ir jas papildoma naujais nariais.

Duoklės ir Aukos

Pastaruoju laiku pilnai duokles pasimokėjo Port Arthur, Ont. kuopa. Apypliniai pasimokėjo: Windsoro, Vancouverio ir Winnipegio kuopos. Nuo torontiečių gauta nemažas pluoštas. Prašome visų nepasimokėjusių duoklių mokėjimą neatidėlioti iki rudens.

Aukų įvairiems KLLD reikalams gauta sekančiai: Montrealo kuopa per L. Kisielį prisiuntė \$43.00. Windsoro kuopa per L. Svirplį — \$16.00.

Albina Maldeikis, Springford, Ont., paaukojo 85 c. Visiems ir visoms už viską širdingai ačiū.

P. Gutauskas
KLLD C. K. sekr.
P. O. Sta. C. Box 1007,
Toronto 3, Ont.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfielodus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P. O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3587 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Paieškojimai

Paieškau sūnų Povilą Bubina, s. Jurgio, kilusį iš Lietuvos, Panevėžio apsk., Troškūnų valsč., Nokonių kaimo, pirmiau gyvenusį Uragvajuje.

Prašau atsilipti ar žinantieji jį pranešti, už ką būsiu didžiai dėkingas.

Pranciška Bubiniene
Duonelaičio g. 48,
Šiauliai,
Lithuania, USSR

Paieškau Stasį Vyčių, s. Leono, kilusį iš Kretingos apsk., Notėnų kaimo, 1947 m. gyvenusį Valora, Ont.

Prašau atsilipti ar žinantieji jį pranešti man šiuo adresu:

B. Kaubrienė
Kretinga
Klaipėdos 84
Lithuania, USSR

Paieškau Juozą ir Ievą Juronius, kilusius iš Kazlų Rūdos, Senos Rūdos kaimo, gy-

venusius ar gyvenančius J.A.V.

Taipgi Andrių, Antaną ir Joną Pečkį, pirmiau gyvenusius Newark, N. J., JAV, kilusius iš Morackų kaimo, netoli Kazlų Rūdos.

Labai prašau atsilipti ar žinantieji juos pranešti šiuo adresu:

Baltrus Pečkys,
Kazlų Rūdos rajonas
Veiveriai. Iki Pareikalavimo
Lithuania, USSR

Paiešojimas

Paieškau Juozą Kučą, kilusį iš Panevėžio apsk., Šeduvos valsčiaus, apie 1926-1927 metus atvykusį į Kanadą ir 1940 metais gyvenusį Albertos provincijoje.

Prašau atsilipti ar žinantieji jį pranešti man žemiau paduotu adresu. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos dėl jo.

Kazys Rinkevičius
254 Riverside Dr.
Sudbury, Ont.

Žmonės, kurie Nori Gyventi Svajonėmis

TORONTO. — Vengrų Name įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo apie 30 Centralinės Europos bėglių. Ir ką gi šiame pasitarime jie svarstė?

Jie nori sudaryti organizaciją, kuri siektų ekonominės sąjungos Centralinėje Europoje.

George Izsak, Jungtinių Europos Valstijų Asociacijos spoksmanas, pareiškė, kad ton sąjunga turi būti įtrauktos Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija, Austrija, Pengrija, Jugoslavija, Bulgarija ir Graikija.

Visa nelaimė jų tame, kad jie neturi balso tų šalių reikaluose.

NIAGARA FALLS. — P. Martin, buvęs sveikatos ministras, pareiškė čia, kad įvykiai pasaulyje negalės atsilipti Kanadoje.

Jis turėjo mintyje, kad neramumai turės įtaką į ekonominis tautų reikalus.

TOKIO. — Oro biuro seismologijos skyrius praneša, kad Japonijoje kas dvi ir pusės dienos įvyksta didesnių ar mažesnių žemės susipurtinimų. Per pastaruosius 30 metų Japonijos žemės drebėjimų įvyko 4,222.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje, kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar uželkit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepy (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono**Į LIETUVĄ**

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynę, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandės nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Sutelkia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.
WINNIPEG: — 887 Main St.
EDMONTONE: — 10803 — 95 St.
VANKUVERIJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

V. SIRLIOS GIRA

BUENOS AIRES

Romanas

(Tąsa)

Pabudau gerokai įdienojus. Pirmiausia prisiminiau, kad visa tai vyko vakare. Kada tai buvo? Na, tur būt, vakar vakare.

Aš gulėjau švariai paklotoje lovoje. Ant kėdės, šalia lovos, kabojo gražiai pakabinoti mano drabužiai. Bandžiau keltis, bet ėmė svaigti galva, ir aš vėl atsiguļiau.

Kambarys buvo man lyg kažkada matytas; seni apmušalai, glotniai prilipę prie sienų; negalėjau prisiminti, nei kur, nei kada esu čia buvęs. Matyta kėdė; net lovos užtiesalas, tvarkingai sulenktas ir pakabintas ant lovos galo, taip pat pažįstamas.

Ūmai išgirdau kosulį, taip gerai man pažįstamą kosulį; man pasivaideno, kad štai aš savo namuose; tuoj ateis mama ir pasakys: "Kazeli, tur būt, jau išalkai? O aš tau skanią bandelę iškepiu. Iš grikių miltų".

Ne, namuose nedurėjome mes nei tokių užtiesalų, nei tokios kėdės, nei tokios lovos. Neprabilis jau į mane motina.

Ir staiga viską supratau: kosėjo Zosės mama.

Aš gulėjau tyliai ir ramiai, stengdamasis prisiminti, kaipgi aš čia atsidūriau. Niekajp negalėjau prisiminti. Tada pabandžiau vėl pakilti iš lovos. Vėl apsvaigo galva.

Pabudai jau? — tarė įeidama senyva moteris. Tai tikrai buvo Zosės mama. — Kaip tu mane išgądinai, pasirodęs toks... Žodžiu, maniau, kad sergi. O paskui supratau. Ką gi, kiekvienam pasitaiko, o tu dar jaunas.

Neatsimenu, kaip čia patekau, į Zosės kambarį, — prašnabždėjau. Buvau užkimęs. Galėjau tik šnabždėti. — Visiškai neatsimenu.

Taip dažniausiai ir pasitaiko, kai perimi taurelę, — tarė Zosės mama. — Bent tokia proga susitikom. Drabužius tai gerokai suplėšei, sutaisiau, kaip mokėjau. Per tvoras laipiojai, ar ką?

Neatsimenu, — pakartojau, — visiškai neatsimenu. O kur Zosė?

Tai tu nežinai? Tiesa, iš kurgi tau žinoti... Ko gi tada iš mūsų pabėgai? Bloga tau čia buvo?

Aš gulėjau ir galvoju: tikrai, ko gi aš buvau iš jų pabėgęs? Praeities įvykiai ėmė grįžti vėl į mano atmintį, iš lėto, tarytum pro tirštus

rūkus. Ir tikrai dabar prisiminiau: Pranutė! Gabriūnas! Vakaras garaže! Vėl pažvelgiau į kėdę su drabužiais. Kepurės ten nebuvo. Prisiminiau savo tarnybą.

— Atėjau be kepurės? — paklausiau.

— Be. — Vadinasi, pamečiau. Negerai, tarnybinė buvo.

— Tarnauji? Kur? — "Lietemigrante". Išėmė kontoroj.

Zosės mama pliaukštelėjo delnais. — Tai tu gi apie mano Zosę turi žinoti! Ji užvakar išvyko!

Ėmiau vėl kaupti savo atsiminimus. Iš atminties išnirto stotis, emigrantai, fotokorespondentas... Ar tai buvo užvakar? Negalėjau susigaudyti. Bet Zosės ten nebuvo.

— Gal išvyko per kitą kontorą. — tariu kimiai.

— Nežinau, per kurią. Į Ameriką, į miestą tą, Buenos Aires.

— Kurio laiku? — Kad nė nežinau. Neleido nė palydėti. Sako, slap-tai ten, o kodėl, tai aš jau nežinau. Seniau, jei kas važiuodavo, tai viešai, be jokio slaptumo. O kodėl dabar taip apsvirtė? Tau juk geriau žinoti.

— Gal ji nepilnametė? — Kad aš dabar jau ir nežinau, kas čia pilnametis, kas ne. Paso ji neturėjo, tai tikrai žinau. Pažymėjimą kažkokį nešiojosi.

— Štai ir todėl, — tariu. — Štai ir todėl.

— Žadėjo rašyti iš kelionės. Bet dar anksti. Dar parašys. P pinigų žadėjo atsiųsti, o paskui, kaip atrodys geriau: ar mus pas save atsikvies, ar pati sugrįš. Sako, šiltuose kraštuose silpniesiems plaučiams geriau. Kaip tu galvoji, ką?

Klausiau jos pasakojimo, kurį nutraukdavo įkyrus, baisus, ardantis plaučius kosulys. Klausiau, o galvoju visai ką kitą. Prisiminiau, kaip staiga išsiskyrėme su Pranutė. Nespėjau net susitarti, kuriuo adresu turi man rašyti.

— Noriu keltis, — tariu. — Turiu skubėti. Į tarnybą net nenuėjau. Neperspėjau nieko.

Zosės mama išėjo. Svirduliudamas išlipau iš lovos. Šiaip taip apsvirkau. Mane pykino, vertė velti, bet aš tvardžiausi. Prie valgio neprisiliečiau.

— Zosės kambarys lais-

vas, — tarė Zosės mama, man išeinant. — Jei nori, gyvenk sveikas. Gaila, kad taip išskubi. Vaikai džiaugtųsi tave pamatę.

Kieme man dar labiau ėmė svaigti galva. Pro atdarus namelio langus skardėjo džiovininkės kosulys. Girstupis vėl tapo mažas, jis raitėsi tarp akmenų kaip žvilgantį gyvačiukę; vandens paviršiumi plaukė riebios tepalų dėmės ir kaitaliojosi prieš saulę visomis vaivorykštės spalvomis.

Į darbą dar nėjau. Pirmiausiai nuskubėjau pas Gabriūną. Garažas buvo užrakintas; kabojo stora spy-na. Sargas šlavė kiemą ir iš padilbų žiūrėjo į mane. Pagaliau neiškentęs šuktelėjo: "Išvietės čia nėra". — "Aš ieškau Gabriūno", — atsakiau. Nepasakiau "pono Gabriūno"; buvau labai įtūžęs. Dabar jau su visomis smulkmenomis prisiminiau vakarą garaže. Iki to momento, kai Gabriūnas išsivedė mane į kiemą. Žinojau, kad jis mane nugirdė, ir man kilo baisyti įtarimas: o gal jisai norėjo tą naktį liktis su Pranutė vienas?

Bute į skambutį niekas neatsiliepė. Už durų niekas net nesukrebždėjo. Ėmiau belsti. Atsidarė kaimyninės durys, nedidelė mergaitė pažvelgė į mane ir tuoj vėl užtrenkė duris. Girdėjau, kaip ji sakė: "Mamyte, ten girtas". Išsiėmiau šukas ir susisukavau; labai man stigo pamestos kepurės. Vėl išėjau į kiemą; sargas tebešlavė.

— Ieškau pono Gabriūno, — tariu. — Nežinote, kažin, kur galėčiau jį rasti? — Kiemsargis nieko man neatsakė, tik šuktelėjo moteriškai, dulkinančiai ant tvoros pakabintą kilimą: — Anele, jis klausia tavo pono.

Priėjau prie moteriškės. Stengiausi neparodyti savo susijaudinimo.

— Man labai reikia pono Gabriūno. Jis mane pažįsta. Kur galėčiau jį rasti? — Nėra. Išvažiavęs.

Ji net galvos į mane nepasuko ir toliau daužė kilimą.

— Kad jis vakar buvo, — kone sušukau. Norėjau pridurti: "Juk garaže su juo dar gėrėm". Susilaikiau. Prisiminiau Gabriūno išpėjimą: niekam apie tuos reikalus nepasakoti.

— Vakaras buvo, o šiandien išvyko, — sausai tarė Anelė.

Neiškenčiau. Paklausiau: — Vienas? Išvyko vienas? — O mes ir neskaičiuojame.

Ji nusikabino kilimą ir neskubėdama pasuko namų link. Aš nusivilkau paskui ją.

— Ar greitai grįš?

— Iš kur mums žinoti. Kai ateis laikas, sugrįš.

Spragtelėjo durų užraktas. Anelė ir kilimas buvo jau bute.

Ne, tokių žinių man per mažą. Anelė turi žinoti, ar Gabriūnas išvyko vienas, ar su mergaite. Juk Pranutė šiandien dar neturėjo išvykti. Kurgi ji būtų dingusi? Aš vėl paskambinau į Gabriūno duris. Tyla. Vėl imu belsti. Tyla. Dabar aš jau imu duris spardyti. Kaimyniniame bute pasigirsta spiegiamas moteriškas balsas: "Nusiraminkit! Tuoj pašauksim policiją!" "Mamyte, nereikia, — sako mergaitė, — jis iškuls mūsų langus".

Prie garažo šuktelėjau porą kartų: "Pranutė!" Niekas neatsiliepė. Kieme vėl pasirodė sargas. Aš išėjau į gatvę.

"O gal ji baržoje, — top-telėjo man. — Gal jinai jau išmoko mintinai savo vardą ir pavardę ir grįžo į baržą".

Laivas stovėjo savo vietoje kaip stovėjęs. Užbėgau lieptuku į viršų. Iš kajutės sklido pažįstamas knarkimas. Priėjau prie Kapitono ir papurčiau jo petį.

— Pranutė negrįžo? — Kapitonas atmerkė vieną akį.

— Pranutė? O kur jūs abu dingote? Gražiai tu atrodoi, nėra ko besakyti. Gert, brolyti, ne kiekvienam tinka. Tau, pavyzdžiui, visiškai ne. Atsisėdau jo kojgalyje. Ne tiek atsisėdau, kiek su-smukau. Prieš mane kabėjo jūrų žemėlapis. Taškeliai, brūkšneliai ir strėlės rodė laivy kelius. Didžiulė raudona linija tiesėsi nuo visų Europos uostų iki Buenos Aires.

— Vadinasi, Pranutė išvyko. — Prisiminiau Gabriūno išpėjimą niekam apie tai nepasakoti. "Kapitonui tai tikrai galima. — pamąsčiau. — Jis neišsiplepės." — Išvyko, nespėjom net atsisveikinti.

— Tu kalbėk aiškiau, kaip žmonėms dera, — pasakė Kapitonas. Dabar jis jau atmerkė ir antrąją akį ir atsisėdo ant savo gulto. — Susipykai su ja? Jeigu taip, tai galvijai tu neraliuotas.

— Nesusipykau. Atvirkščiai. — Atsistoju ir vėl pažutau, kad man svaigsta galva. — Gal turite truputį... degtinės?

— Ne tavo reikalas. Jei ir turėčiau, tau neduočiau. Silkės nori? Kai pykina, silkės gerai.

Nemunu plaukė garlaisis. Dideli jo ratai kėlė bangas. Valtys, kuriose sėdėjo daugiausia poros, ėmė plaukti arčiau garlaisio, kad kuo daugiau jas pasuptų. Pagaliau bangos pasiekė ir baržą. Ji kažkaip gailiai sucypė ir ėmė girgzdėdama trintis į krantinės akmenis.

Trumpai papasakojau Ka-

pitonui visą istoriją.

— Reikalas čia neaiškus, pasakysiu tau atvirai, — sumurmėjo jis, man baigus pasakoti. — Tau terūpi, ar tas, kaip jį ten, nepermiegogo su Pranutė garaže, o reikalas čia žymiai rimtesnis. Pagaliau gal viskas baigsis gerai.

Širdis man ėmė spurdėti krūtinėje; pridėjau prie krūtinės delną ir palaikiau jį prispaudęs.

— Ką gi jūs įtariate? — prakošiau.

Kapitonas pakraipė pečiais.

— Daug čia būtų kalbėti, o tu vis vien jos jau nesugrąžinsi. Palauk, leisk užbaigti. Taip, nesugrąžinsi, nes nežinau nei kur ji, nei kur tas, kaip jį ten, prekiautojas.

— Bet ne skradžiai gi žemę jiedu prasmego! — sušukau.

— Gal ir skradžiai. Pagaliau koks tau skirtumas? Net žinodamas, kur jie, tu jos nesugrąžinsi. Anksčiau su manim reikėjo pasitarti, o ne taip šuldu buldu, staiga, savo protu. Nepradėk tik žliumbti, matau, jau ruošiesi! O gal bus viskas tvarkoj... Kalbant be jokių miglelių, tai vienas man dalykas toje visoje istorijoje nepatinka labiausiai. Kad jokių pinigų iš tavęs ne-paėmė už tą jos kelionę.

— Gabriūnas manęs pagailėjo, — pasakiau.

— Tokio žodžio nėra pirklų kalboje, — niūriai tarė Kapitonas. — Ten tėra žodžiai "pirkti" ir "parduoti", na ir dar panašūs. Tai man daugiausia ir kelia įtarimą.

— Aš Gabriūną labai prašiau, — pasakiau irgi niūriai. Pakartojau: — Aš Gabriūną labai prašiau. — Kapitonui virptelėjo lūpų kampai; nesupratau, ar tai buvo liūdnas nusisypsojimas, ar nebuvo nieko. Tada burbtelėjau: — Na, bėgsiu į kontorą. Nebuvau dar šiandien.

— Žiūrėk, kad jie tavęs neišmestų. O jei išvarys, at-eik pas mane. Išplauksiu poryt. Rytoj pakrovimas.

Į kontorą atėjau vėlai. Raštinės vedėjas pranešė, kad direktijos nurodymu esu už nedrausmingumą atleidi-džiamas, ir išmokėjo man priklausančius pinigus. Atsiskaitė su manim akuratiškai, iki paskutinio cento.

—

Ir štai aš vėl bedarbis, turriu daug laisvo laiko ir plaukioju Nemunu.

Galima tai, žinoma, pavadinti ir kitaip. Esu laivo junga, ar panašiai. Galvai turiu stogą, plaučiams — ty-ro oro, pilvui — ganėtina maisto, o akims — gražiausių reginių. Tačiau širdžiai neturiu nieko, išskyrus liūdnus ir malonius prisimini-mus; juo tie prisiminimai malonesni, tuo man liūdniau.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Ir, kar, Ka, sid, ats, joč, aiš, tor, ma, dri, kio, no, P, mē, me, kot, tuo, auk, kio, šyn, kur, dul, kia, čia, lom, Sm, sak, beu, kai, irki, tor, N, būt, je, din, nuc, se, ir, lūš, mių, na, jau, sau, jis, kra, nā, jo, r, bier, tini, vis, Ric, I, vau, Nal, dav, kra, leis, gul, kla, laki, būd, F, čia, ni, niš, vau, nut, van, ras, mai, kys, jos, kra, žvil, rau, Tok, čiat, tai, diet, slin, be, I, M, ko, nā, kar, kar, S

Ir, kas blogiausia, mane kankina abejonės; išskyrus Kapitoną, neturiu su kuo pasidalinti mintimis. Net jeigu atsirastų toksai žmogus, bi-jochiau jam užsiminti apie neišaiškintą Pranutės išvykimo istoriją; Gabriūnas buvo juk mane įspėjęs. Argi būčiau aš drįsęs padaryti ką nors tokio, kas galėtų pakenkti mano žydraakei?

Plaukiuju jau daugiau kaip mėnesį. Bet kuriuo metu, užmerkęs akis, galėjau papasakoti, kaip atrodo seklumos tuoju už Kauno, piliakalnišiu aukščiau Kačerginės, Zapyškio bažnyčia, Kūlautuvos pušynas. Seredžiaus miestas, kuriame dieną verpetuoja dulkių debesys, o naktį jaučiai šviečia žiburėliai; galėčiau apibūdinti kiekvieną kilometrą iki Jurbarko ar Smalininkų; galėčiau papasakoti, kiek kartų buvome beužplaukią ant seklumos ir kaip stūmėmės didžiuliais irklais, įjungę pierpiantį motorą...

Neįsivaizduoju, ar begali būti kas gražesnio pasaulyje už Nemuno vagą, skendinčią tai tankiuose pušynuose, tai lapuočių miškuose, vingiuojančią tarp kalvų ir kalnelių, tarp skurdžių lūšnų ir turtingų vasarnamių. Kapitonas bent tvirtina, kad Nemuno grožio jis jau nebekeistų jokių pasaulio vaizdus. Bet čia pat jis nupiešia tokias tolimųjų kraštų grožybės, kad nebežinau, kam daugiau tikėti: ar jo nupasakojamiems nuostabiems paveikslams, ar tvirtinimui, kad prie Veliunos vis dėlto gražiau negu prie Rio de Ženeiro.

Iš Pranės ilgą laiką nebuvau gavęs jokios žinutės. Naktimis, kai barža stovėdavo prigulusi prie smėlėto kranto, galvodavau apie praleistas su Pranute valandas: gulėdavau savo kajutėje, klausydamas, kaip suokia lakštingalos, o mano mintys būdavo tik sulja.

Kartais, žiūrėdamas naktį į juodo Nemuno vandenį, kuriame sužybsėdavo vienišos žaigždelės, pamatydavau lengvai vilnijančius Pranutės plaukus; kai Nemuno vandeny atspindėdavo giedras dangus, pažvelgdavau į mane žydras, ilgesingos akys; kartais gi regėdavau jos antakių išlenkimą pakrautės karklo šakelėje, o žvilgančiame smėlyje — rausvą jos pečių baltumą. Tokiomis akimirkomis jaučiausi esąs kartu su ja, bet tai buvo tik akimirkos; ilgus dienas ir dar ilgesnės naktys slinko be žinios, be atgarsio, be vilties prošvaistės...

Ir štai vieną kartą...

Mažas garlaivukas atvilko mūsų "Svajonę" į Kauną. Atvykome ankstyvą vakarą, ir aš nusprendžiau dar kartą paieškoti Gabriūno.

Suradau jį tame pačiame

garaže. Pasitiko mane tarpdury. Garaže, prie mašinos, triūsė dar vienas vyriškis.

— Negaliu paduoti rankos, — tarė Gabriūnas, — matai, koks susitepęs.

Jis parodė abi savo rankas. Marškinių rankovės buvo atraitytos iki alkūnių. Rankos buvo alyvuotos, kvėpėjo tepalais ir benzinu.

Svetimas žmogus, triūsęs garaže, mane varžė. Negalėjau atvirai išdėstyti savo abejonių, pasiklausti, kaipgi vyko toji kelionė. Slėpdamas savo susijaudinimą, tariau beveik abejingu balsu:

— Buvau užėjęs pas jus keletą kartų.

— Atostogavau, mielas. Man irgi priklauso poilsis.

— O aš visą laiką atostogauju, — pasakiau. — Mane atleido iš kontroros. — Norėjau pridurti: "Dėl to, kad mane nugirdėt". Tačiau nutylėjau.

— Ajajai, — nustebeis ir lyg užjausdamas tarė Gabriūnas: iš veido išraiškos, iš balso pažinau, kad mano vargai nelabai jam terūpi. — Ką padarysi, tarp žmonių su aukštuoju mokslu, sako, irgi esą bedarbių. Tokie laikai.

Jis pasižiūrėjo į mane stungusiu žvilgsniu, lyg norėdamas pasakyti: "Ko gaisini man laiką? Laikas — pinigai. Matai, kad aš užimtas. Keliauk sau."

— Noriu išvykti į Buenos Aires, — pasakiau visai tyliai, beveik pakuždomis. — Maniau, galėsiu per kontorą. O mane išvarė.

— Nieko nesuprantu, — tarė Gabriūnas. — Kam tau į Buenos Aires?

— Pas Pranutę, — pakuždėjau dar tyliau.

— Tu praradai balsą? Staiga užkimai? — paklausė Gabriūnas. — Sunku tave ir besuprasti.

Galva parodžiau į žmogų garaže. Gabriūnas šyptelėjo.

— Jis visai kurčias, — pasakė Gabriūnas. — Per vieną vakarėlį jį išmetė žemyn iš antro aukšto. Rivalizacija, dėl merginų. Matai, kokios nelaimės dėl jų būna. Sakai, nori pas Pranutę? O jei ji tavęs nenori?

Dabar šyptelėjau aš. Ne iš linksnumo, žinoma. Tačiau toks posakis buvo juokingas.

— Aš jai žadėjau nuvykti tučtuojau. O greit bus pusantr mėnesio, kai ji išvyko.

— Išvykti reikia pinigų, — pasakė Gabriūnas. Kalbėjo jis jau truputį susierzines. Jam, matyt, rūpėjo skubėti prie savo mažalitražinių automobilių.

— Padėkit man, ponas Gabriūnai, — tariau beveik maldaujamai. — Taip, kaip Pranutei. Prieš mėnesį man sukako aštuoniolika. Pagaliau, sutinku vykti bet kuria pavarde.

— Klausyk, vaikine, kartą visiems laikams pamiršk

tai, ką kalbėjom, — pabrėždamas kiekvieną žodį, pasakė Gabriūnas. — Net pačiam man niekad neprasitark. Beje, gal jau kam nors išsiplėpėjai?

— Ką jūs, — tariau tvirtai. Sumelavau. Visą istoriją žinojo Kapitonas. Tačiau Gabriūnui turėjau meluoti.

— Jei kam cyptelėtum, prisivirtum košės. Žinok, jokiais klastojimais neužsimu. Jei tau padariau paslaugą, tai iš geros širdies. O visą tą istoriją išmesk iš savo makaulės. Susirask kitą merginą. Į tokius vaikinų, kaip tu, jos tik šaudo akimis. Kaip ten Kudirka sako: "Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdą".

— Vis vien aš susirasiu Pranutę, — tariau labai tvirtai. — Maniau, kad man padėsit... Tiesa, prašyčiau jos adresą.

Mačiau, kaip abriūni virptelėjo skruostai.

— Sėsk, — tarė jis. Atsisėdau. Jis irgi.

— Taurelę? — Jis parodė į butelius.

— O ne.

— Kaip nori. Dabar klausyk. Norėjau sutaupyti tau, kaip sakoma, sielvarto. Nenori — nereikia. — Jis nuėjo prie lentynės ir ėmė knaisyti tarp popierių. Pasirausė užantyje, vėl lentynėlėje. Pagaliau surado kažkokį raštelį ir padavė man.

Ant liniuoto popieriaus niekada man nematytu gražiu braižu buvo parašyti šitokie žodžiai:

"Kai sutiksime mano pažįstamą, praneškite jam, kad manim nesirūpintų ir manęs neieskotų. Susipažinau su jaunu vyriškiu, kuris mane karštai pamilo, mes susižiedavome, ir aš greitai ištekėsiu. Gyvenu laimingai ir pasiturinčiai ir man nieko netrūksta.

Jus gerbianti
Ona Juozėnaitė"

Nei data, nei gyvenvietė laiške nebuvo nurodytos.

Kurį laiką nesuigaudžiau, kas su manim atsitiko, ką kalbu, kaip elgiuosi. Pajutau vėl kartą, tačiau gana malonų skonį burnoje. Susivokiau, jog laikau rankoje stiklinę ir geriu tą patį gėrimą, kuris jau tiek man kainavo.

— Škotiškas viski. Geriausias vaistas. — Gabriūnas paėmė laišką, sulankstė jį ir įsikišo užantin. — Buvau priverstas parodyti. Braižas pažįstamas?

— Ne, — pasakiau. — Ne jos raštas. Bet pasirašė ji. Pavardė ne jos, bet rai-des jinau rašė.

— Pavardė taip pat jos, — sausiai atrėžė Gabriūnas. — Tokia jos pavardė ir liks. Pats norėjai, pats sutikai.

— Nieko nesuprantu, — pasakiau. — Kodėl ji rašė ne man? Kodėl tik pasirašė?

— Tai rodo tik jos gerą būdą. Jei rašytų sveikam, dar labiau širdį įskaudintų. Žodžiu, neieskok ir nesirūpink. Beje, jei kartais domėtusi ja giminės, šiuokštu neprasitark, kaip ji išvyko. Ir pavardėmis nesišvaistyk. Nieko nežinau, ir viskas. Nepamiršk: mane kaip mane, o tave tikrai pasodintų.

— Už ką?

— Nežinau. Aš juk ne prokuroras. Žinau tik, kad prieš mane nėra pats velnias neprikibis. Niekas manęs su ja nematė, o tu — menkas liudininkas. Vienas liudininkas — tai irgi joks liudininkas.

— O jei teirautusi jos brolis? Kas man sakyti?

— Jau sakiau: nežinau, ir viskas. Na, gali jam pasakyti, kad girdėjai, jog ruo-

šėsi išvykti. Per tą laiką išvyko jau septyni transportai. O kur ir kaip — ne tavo reikalas. Juk tave iš kontoros atleido. Gal tai tavo laimė.

Paprašiau antros stiklinės to stipraus gėrimo, bet Gabriūnas nedavė.

— Pakaks. Pereitą kartą per daug išmaukei. Kiekvienas vaistas dideliu kiekiu — nuodas.

(Bus daugiau)

RANGOON, Burma. — Antradienį čionai priešais Amerikos ambasadą įvyko didelė anti-amerikinė demonstracija, reikalaujanti, kad Amerika nesikištų į vidurinius Burmos reikalus.

Burmiečiai piktinasi, kad Amerika pasiūlė vicepremerui \$600,000, kad jis nuverstų U Nu vyriausybę.

Viskas Dėl Gyvenamųjų Namų

SHEPPARD'S

Baldų ir Elektrinių Reikmenų Krautuvė

1438 Queen St. W. LE. 6-6515

Toronto, Ont.

Dabar parduodama:

Cesterfildai \$349.00 už \$179.00

40" Pilnai automatiškai elektriniai pečiai \$349.00 už \$249.00.

30" "Guziko paspaudimo" pečiai \$269.00 už \$179.00.

G.E. Šaldytuvai (Deepfreezers) 11 k. pėdų \$449.00 už \$349.00.

Miegamojo kambario setai po \$89.00 ir daugiau Devenportai \$49.00

Televizijos G.E. ir Philco 1958 modelio ir visoki kiti baldai parduodama už žemiausias kainas ir su žemu įmokėjimu.

Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave.

Krautuvė: 728 Gerrard E.

NO. 6-1623

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamųjų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, gegužės 30 d., Lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Prašome visus narius ir nares dalyvauti. Turime aptarimui eilę svarbių reikalų.
Kuopos Valdyba

Padėka

Siuomį reiškiamė nuoširdžiausią padėką mūsų didžiai gerbiamoms torontietėms ir tabako augintojų apylinkės Ragauskams, Stroliams ir Repšiams. Širdingas ačiū už suruošimą mums puikios priešvedybinės šiaur partijos ir už brangias ir naudingas dovanas, kurios mums ne tik didžiai naudingos, bet ir primins jūsų geraširdiškumą.

Dar kartą širdingas ačiū šiaur partijos ruošėjoms ir visoms dalyvavusioms joje bei apdovanojusioms mus.

Rosemary Sereda
Alfred Vaichulis

Toronto.

**Paaiškinkite Tuos Biznierių
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ**

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Piemo Produktų Krauvė

Modern Dairy

817 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Euktai

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Windsor, Ont.

Windsoro Lietuvių Ruošia

Gražų Parengimą

su

Lietuviškų Filmų Rodymu

Šeštadienį, Gegužės (May) 24 d.

Svetainėj, 1220 DROUILLARD RD.

Bus parodyta filma iš praeitą rudenį Kanados lietuvių lankymosi Tarybų Lietuvoj, taipgi viena latviška filma.

Parengimui salė bus atdara nuo 6 val. vakaro. Filmos bus rodomos 8 val., o po to šokiai prie geros muzikos.

Kviečiame visus Windsor, Detroito ir apylinkių lietuvius atsilankyti ir judžiuose pamatyti šių dienu Lietuva.

Rengėjai

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

J. Kraus, Hart, Mich., atnaujino prenumeratą Lietuvon.

Joe Lukas, Sundre, Alta., užrašė naują prenumeratą Lietuvon ir atnaujino sau.

A. Samuolis, Chicago, Ill., atnaujino dviem metam prenumeratą Lietuvon ir paaukojo \$1.00.

V. Strazevičius, Toronto, atnaujino prenumeratą Lie-

tuvon. J. Lesevičius, Montreal, prisuntė tris naujas prenumeratas, keletą atnaujintų ir nuo A. Chester \$4.00 aukų.

J. Kevėža su A. Jauga, Toronto, gražiai pasidaravo pagerbdami velionį Boleslovą Mingilą, worcesterietį, ir su būriu torontiečių užuojautą reikdami velionies artimiesiems, gausiai parėmė Liaudies Balsą.

H. Dabravolskienė, Toronto, pridavė naują prenumeratą ir nuo V. Roman \$1.00 aukų.

M. Vidrukas, Winnipeg, Man., atnaujino prenumeratą Lietuvon.

A. Shemulis, Westville, Ill., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

A. Serbenta, Niagara Falls, N. Y., atnaujino prenumeratą Lietuvon.

J. A. Vilkeliai, Toronto, dėkodami jų vedybinės sukakties paminėtojams, paaukojo L Bparamai \$5.00.

J. Mikaila, Brooklyn, N. Y., atnaujino prenumeratą Lietuvon.

T. Subačius, Montreal, dėkodamas jų dukters vestuvių pokylio paruošimo talkininkams, paaukojo LB pa-

ramai \$2.00.

J. Vaičiuliai, Toronto, dėkodami jų sūnaus priešvedybinio pokylio ruošėjoms, paaukojo LB paramai \$3.00.

A. Balčiūnas, Montreal, užrašė naują prenumeratą Lietuvon, atnaujino sau ir paaukojo \$1.50.

Patys atnaujindami prenumeratas, paaukojo:

S. Wernis, Chicago, Ill., \$1.50;

Paul Pavilonis, Chicago, Ill., \$2.50;

M. Kraujalis, Holmes, N. Y., \$1.00;

Mary Pauras, So. Boston, Mass., \$3.00;

J. Jokub, Lac La Hache, B. C., \$1.00;

M. Simon, Brooklyn, N. Y., \$1.00;

Ch. Rogers, Miami, Fla., \$1.00;

Dr. A. K. Butko, Chicago, Ill., \$2.00;

V. Žilinskas, Plymouth, Pa., \$1.50;

Jonas Thamasun, Flin Flon, Man., \$3.00;

F. Kemežis, Torrington, Conn., 50 c.;

B. Lukienė, Vancouver, B. C., \$2.00;

Chas. Keras, Detroit, \$3.

Visiems pasidaravusiems ir suteikusiems Liaudies Balsui labai reikalingą paramą, širdingai ačiū.

Administracija

Kambariai Be Nuomos

Bloor - Spadina distrikte, du privatiški kambariai už prižiūrėjimą namo, kur išnuomuojami kambariai, t. y. roominghouse. Kreiptis: Tel. ME. 3-2760, Toronto.

LIONS KLUBO BASEBOLES VAKARAS

TREČIADIENĮ, GEGUŽES 28

Maple Leaf Stadium

Zaidimų pradžia 8.15 val. vakaro

Jei kuri liaudies šokių grupė tautiniais drabužiais nori dalyvauti priešžaidiminėj programoj, prašom kreiptis pas T. Harwood. EM. 3-6321

Laidotuvių Reikale Kreiptis Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pačina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinių.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

3 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai